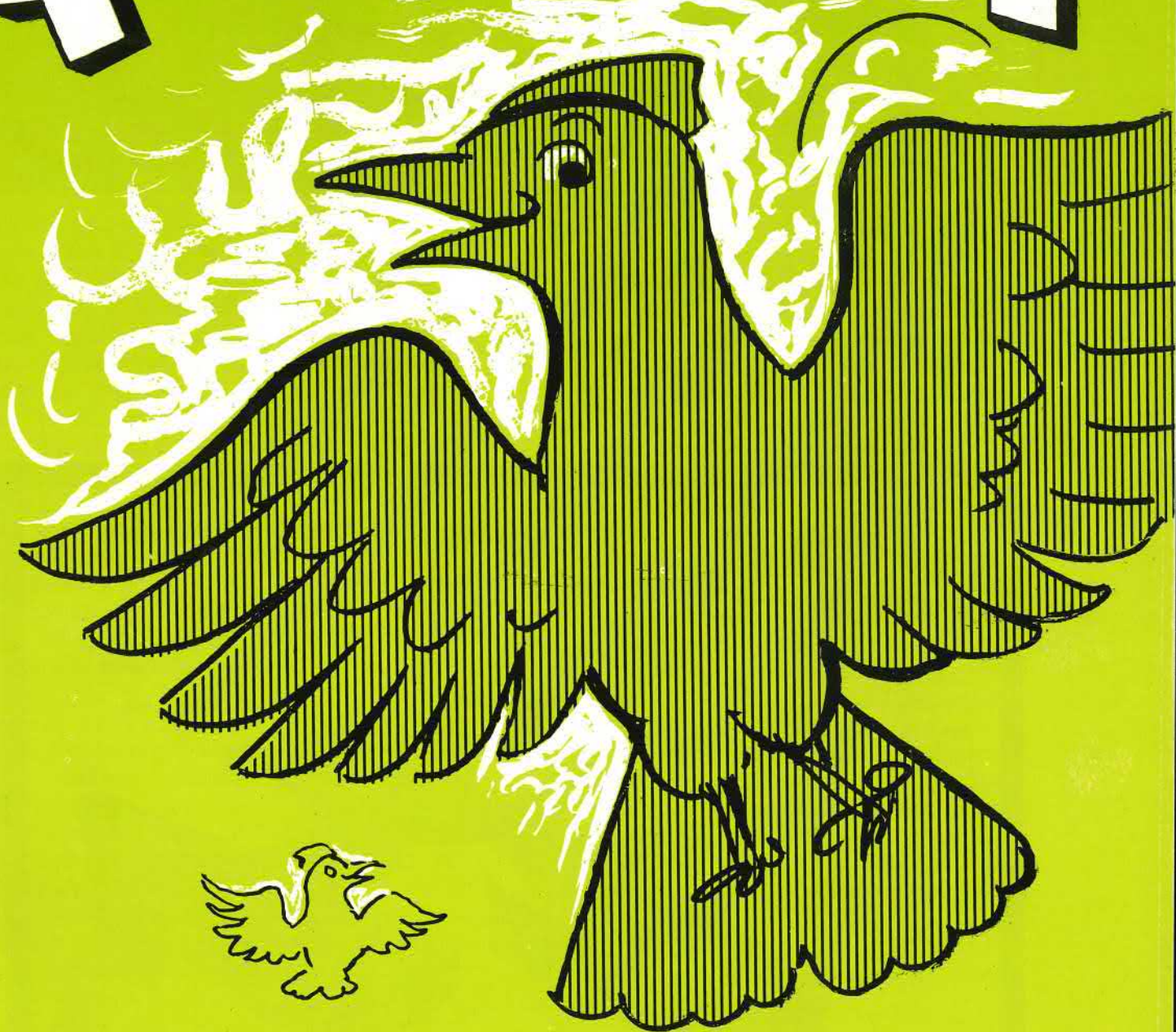

POMIAT

1974

taas leivoset ilmoissa leikkiä lyö...

RAKENNUSLIIKE VALLI & SANTALA Oy

ETELÄPUISTOKATU 12

PUHELIN VAIHDE 16 270

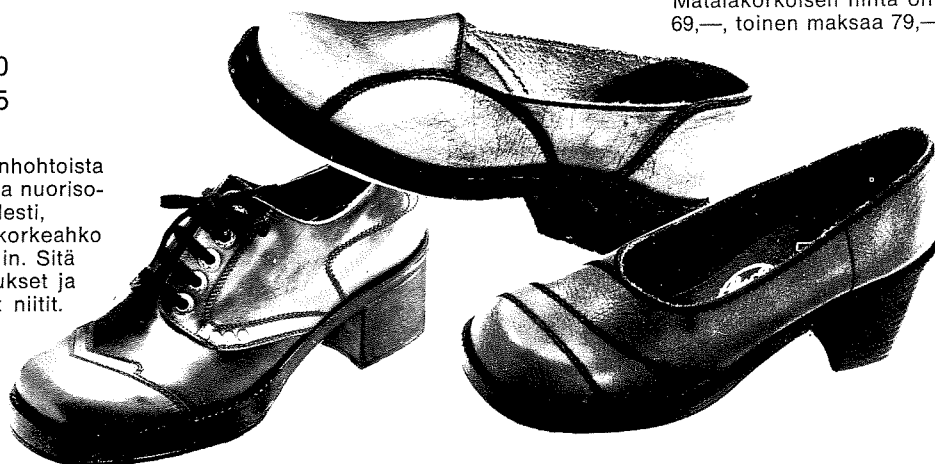
Centrum
palvelee:
Arkisin 9—20
lauant. 9—15

Himmeän metallinhoitoista
nahkaa on tarjolla nuorisomalleissa. Uusi lesti,
korokepohja ja korkeahko
korke luovat tyylin. Sitä
tehostavat tikkaukset ja
kuparinhoitoiset niitit.
Hinta 113,—

KUVASSA KEVÄÄN MUOTIKENKÄ

Centrumin jalkineosastolla
2. kerros

Nahan aitous
uhoaa näistä kengistä.
Matalakorkoisen hinta on
69,—, toinen maksaa 79,—

VUOSI HYVÄÄ CENTRUM PALVELUA. ITÄPUISTO 2—4, PORI, puh. 11301

E

CENTRUM

HÄN OLI MAATA MONTA NÄHNYT...

Tämän tunnetun merimieslaulun sanat sopivat erinomaisesti tällä hetkellä Porin Mies-Lauluun.

On ollut itää ja etelää, länttä ja pohjoista. Olemmehan jo kohta 30-vuotisen toimintamme aikana tehneet yhteensä kuusi ulkomaista kuorovierailua. Luku ei sinänsä tunnu suurelta, mutta kun ottaa huomioon, että ensimmäinen matka tapahtui niinkin myöhään kuin 1957, niin on ainakin tämän jälkeen kansainvälisiä suhteita hoidettu melko vireästi. Täytyy kyllä myöntää, että tällaiset ulkomaiset kontaktit ja kuorovierailut ovat tulleet muotiinkin vasta viimeisten kahden vuosikymmenen aikana.

Mitä maita Porin Mies-Laulu sitten on talpaleensa aikana nähnyt? Pelinavaus tapahtui 1957, jolloin kuoro lähti yhdistetylle laulu- ja turistimatkalle Pohjois-Norjaan. Jatkoa seurasi melko pian, ja keväällä 1959 oli vuorossa Sundsvall. Siellä PM-L vieraili Porin ruotsalaisen kuoron Björneborgs Sångarbröderin kanssa.

Kun makuun päästiin, niin saimme 1962 Mieskuoroliiton edustuksen Saksan vastaavan kuoroliiton 100-vuotisjuhlille Esseniin. Samalla PM-L sitoi erittäin lämpimät kuorosuhteet Velbertissä toimivan Arion-kuoron kanssa.

1966 tehtiin matka Eestiin, jossa tutustuimme idylliseen ja historialliseen Tallinnaan ja palavankiven kaupunkiin Kohtlajärveen.

1968 suoritimme toisen Länsi-Saksan vierailumme pääkohteina Hagen-Haspe, Düsseldorf-Benrath ja Gelsenkirchen.

Porin ruotsalaisessa kummikaupungissa vierailimme toistamiseen kesäkuussa 1970 ja taas yhdessä BSB:n kanssa. Silloin vietettiin Sundsvallissa Ruotsin Laulajaliiton 12. lauluhiljaa. Ja sitten sokerit pohjalla eli viimeisten työntäyteisten toimintavuosien päämäärä, Unkari ja Itävalta. Pääkohteemme ensi kesän matkallamme on Porin unkarilainen ystävyyskaupunki Eger, jossa edustamme Porin kaupunkia.

Kesällä 1975 suuntaamme askeleemme Riikaan, jonne edustuksemme on jo kaupungin viralliselta taholta varmistettu.

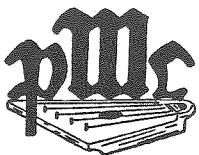
Kuoromatkat jos mitkään ovat unohtumattomia elämyksiä jokaiselle kuorolaiselle. Tällaisella matkalla punnitaan kuorolaulajan soveltuvuus meidän yhteisöömme. Huumori on oleva matkamme mauste ja se varmasti hersyy ja pulpuilee tälläkin kerralla juuri sillä ominaisella tavalla, joka on tyypillistä laulajapiireissä.

Kun me matkaltamme sitten palaamme, voimme otsikon sisältämää laulua muuntaen ilmaista: »Ei ole synnyinmaa unhoon jäänyt. Syömmessä silloin niin kummasti liikkuu, lipun oman kun nähdä me saamme. Oli värit sitten vaalenneet, harmaat tai vaalenneet, niin tuttu kai.»

Kaikille matkamme tukijoille suurkiitos.

Hyvää ja aitoa mieskuorohenkeä ja reipasta laulajamieltä toivottaen

Raikko Jaatinen

N:o 27

POMILAN TOIMITUS:

Väinö Ojala, Matti Hakuni, Heikki Kujanpää,
Aarne J. Mäkinen, Seppo Nordling ja Erkki U.
Yrjänä.
Kansilehti: Olavi Jalkanen.

Mitä on tekijänoikeus? — Mitä tekee Teosto?

Musiikki on nykyisin hyvin paljon käytetty kulutusartikkeli. Kuulemme sitä konserteissa, radiosta ja televisiosta. Myös itse toteutamme musiikkia laulamalla ja soittamalla. Näiden lisäksi musiikin saama muu viihdytys- ja hyödyketarkoitus on nykyisin lähes rajaton. Se soi kaikkialla, jopa kaduilla, linja-autoissa, työpajoissa ja virastoissa. Kaikki tuo lienee myönteistä kehitystä.

Varsin myönteistä on tapahtunut myös musiikin ja sen säveltäjien arvostuksessa. Hyväksytään, että tuloksiin pääsemiseksi henkisessä työssä on säveltäjällä tai runoilijalla ollut ehkä hyvinkin paljon ponnistelua ja näinollen siitä on myös suoritettava korvaus samoinkuin materiaalisestakin hyödykkeestä. Tässä mainittujen henkisen työn tekijöitten kohdalla asia on turvattu säätämällä laki tekijänoikeudesta taiteellisiin tai kirjallisiin teoksiin Suomessa. Nykyisin voimassa oleva laki tekijänoikeudesta on vuodelta 1961 (ensimmäinen v:lta 1927). Se perustuu kansainvälisiin sopimuksiin tekijänoikeuksista vieraissa maissa. Näissä Suomi on ollut mukana jo v:sta 1928.

Tekijänoikeus on tekijälle tunnustettu yksinoikeus saattaa valmistamansa henkinen tuote, jolla on taiteellinen muoto ja sisälllys, yleisön saataviin eli julkisuuteen. Sitä voidaan siis esittää julkisesti tai tarjotaan siitä kappaleita myytäväksi tai vuokrattavaksi, tekijän haluamalla tavalla. Saman teoksen — puhukaamme tässä sävellyksistä — oikeudenomistajina voi olla myös useampia henkilöitä, kuten tekstin kirjottaja, kääntäjä tai teoksen sovittaja. Säveltäjä voi luovuttaa sävellyksensä kustannusoikeuden nuotti- tai levykustantajalle. Tällöin tulee kustantajakin määrättyssä laajuudessa tuon sävellyksen tekijän oikeuden omistajaksi.

Sävelteosten suoja-aika vaihtelee hieman eri maissa, mutta yleisin on meillä Suomessakin voimassaoleva aika, joka määritellään siten, että tekijänoikeus on voimassa, kunnes 50-vuotta on

kulunut tekijän tai, kun useampi tekijä on kysymyksessä, viimeksi kuolleen tekijän kuolinvuodesta. Tämän jälkeen voi sävellyksen vapaasti esittää kustantaa ja sovittaa. — Mainittakoon, että tekijänoikeuslaki suojaa yhtähyvin laajan sinfonian kuin pienen laulelmankin.

Sävelteos katsotaan tulleen julkisesti esitetyksi silloin kun kuulijoitten määrä ei ole yksilöllisesti määrätty, kannettiinpa tilaisuuteen paasymaksua tahi ei, kunhan vain jokainen haluava voi tulla kuuntelemaan. Myös mekaanisin välinein (äänilevy, ääni- tai kuvanauha) julkisesti esitettävä suojattu musiikki edellyttää esitysluvan saamista säveltäjältä tai muulta oikeudenomistajalta. Julkistetun nuotin valokopioiminen kuoroa tai orkesteria varten ei myöskään ole sallittu ilman kustantajan lupaa.

Julkistetun sävellyksen saa kuitenkin vapaasti esittää luonteeltaan yksityisessä tilaisuudessa, kuten perhe- ja ystäväpiirissä edellyttäen kuitenkin ettei esittäminen tapahdu ansiotarkoituksessa. Sama koskee myös jumalanpalveluksessa käytettävää musiikkia sekä näyte-esityksiä opetustyössä ja luennoilla. Laki sallii niinkään vapaan esityksen maksuttomissa juhlatilaisuuksissa joissa teoksen esittäminen ei ole pääasia.

Entä kun haluaisimme tehdä jo vapautuneesta klassillisesta teemasta iskelmän tahi sovittaa vanhaa kansanmusiikkia. Ne tosin ovat vapaata musiikkia, mutta tekijänoikeuslain sivistyksellisten etujen loukkaamista käsittelevä säännös asettaa tähän omia rajoituksiaan. Opetusministeriö säännöksen valvojana voi kieltää tällaisen menettelyn jos se katsotaan teosta ja tekijää loukkaavaksi. Asiaa valvoo myös Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto r.y. josta seuraa-

vassa. Teoston tarkoituksena on toimia säveltaiteellisen — ja siihen liittyvän kirjallisen tekijänoikeuden toteuttamista ja valvomista varten Suomessa sekä edistää luovaa kotimaista säveltaidetta. Se valvoo myös suomalaisten säveltäjien

tekijänoikeutta muissa maissa yhteistyössä vastaavien ulkomaisten järjestöjen kanssa.

Teoston asiakkaaksi pyrkivä säveltäjä (sovittaja, sanoittaja, kustantaja) tekee sopimuksen Teoston kanssa teostensa esittämisen ja mekani-soimisoikeudesta heille itselleen tulevaa sääntöjen määräämää korvausta vastaan. Teosto keskittyy sille luovutettujen teosten esityslupien välittämiseen esittäjille. Tämän toiminnan eräänä muotona on esitys- ja mekanisoimiskorvausten jakaminen asiakkaille.

Musiikkiesitysten järjestäjä, esityttävä, vaikkapa konsertin järjestävä kuoro, on vastuussa siitä, että musiikin esityslupa hankitaan ajoissa Teostolta. Asiaankuuluvassa lupahakemuksessa tulee olla tarkka selvitys musiikkiesityksistä jopa niiden kestoajaksi. Itse tilaisuuksien järjestämiseen tarvitaan poliisiviranomaisen lupa tai ainakin on tehtävä asianmukainen ilmoitus tilaisuudesta. Asetuksen mukaan poliisiviranomaisen tulee juuri tarkistaa, että musiikkiohjelmallisten tilaisuuksien järjestäjillä on Teoston antama musiikin esityslupa. He auttavat näin merkittäväällä tavalla Teostoa tekijänoikeuden valvontatehtävissä.

Teoston toimialue on valtava, lähes koko maailma. Toiminta ulottuu yli sataan valtioon noin neljäkymmenen ulkomaisen »Teoston» kautta. Teoston edustamien oikeudenomistajien määrä on satoja tuhansia. Yhteistoiminnan ulkopuolella ovat osittain vielä Neuvostoliitto ja Kiina.

Radiolle ja televisiolle on niitten toiminnan laaja-alaisuuden ja monipuolisuuden takia annettu omat, erityiset säännökset tekijänoikeuksien toteuttamisesta. Teosto valvoo näitten noudattamista samoin kuin äänilevy- ja elokuva-tuottajien, teattereiden j.n.e. asianomaisia esityslupia.

»Säveltäjä omaa tekijänoikeuden jokaiseen kirjoittamaansa tahtiin, yhdessä ja erikseen». Ei siis saa lainata suojatusta teoksesta »neljää tahtia». Jos musiikkiohjelmaa sisältänyt tilaisuus tuottaa tappiota, ei sekään vapauta järjestäjää musiikin esitysluvasta ja tekijänoikeusvelvoitteista. Sävellys voidaan esittää julkisesti myös ilman nuotteja, »ulkoa». — Se on silloinkin säveltäjän luoma. »Maksoimmehan jo soittajille,» totesivat eräät tilaisuuden järjestäjät. Soittajat saivat palkkion työstään, säveltäjät korvauksen teostensa julkisuudesta.

Jokainen, joka haluaa lisäselvityksiä säveltaiteeseen liittyvistä tekijänoikeuskysymyksistä, voi ottaa yhteyden Teostoon Helsinkiin. Siellä ratkeavat parhaiten myös mahdolliset, näitä asioita koskevat epäselvyydet.

Erkki Hakkiluoto

SANONTOJA

Se parhaiten nauraa joka toisen kuoppaa kaivaa.

Lyhin tie miehen sydämeen on pisin tie.

Se on ollut mikä on mennyttä.

In vino veritas - viinassa on vettä taas.

»Ei tähteäkään näy,» sanoi Lindgreeni, kun komeroon kusi.

»Kaikkea se saksalainen keksii,» sanoi Jussi kun apinan näki.

Mua nauratti niin kun anoppia naarattiin väärästä järvestä.

MYYDÄÄN

Ruokasalin kalusto

Nähtävänä Gallenkallelank. 5 A.

Käsinmaalattuja tauluja Remprantti

KADONNUT

Oikean jalan kenkä. Rehelistä löytäjää pyydetään tuomaan se J. Vuodalle.

LÖYDETTY

Neljä pulloa vodkaa, tyhjät pullot saa II-basson viskaalilta.

KADUN MIES JA SE MATKAMIES

Kadun mies: No, ko just o tultu kottii ja taas heti aljetaa höpistemää seuraavast reissust.

Se matkamies: Palattuamme vuonna 1968 Saksaan tekemältämme konserttimatkalta henkisesti rikkaina — taloudellisen halusimme unohtaa — oli jokaiselle kysymättäkin selvää, että tällainen matka — ehkä vain laulajan koettavissa oleva — tehdään uudelleen mahdollisimman pian ja nyt Itävaltaan tai Unkariin tai ehkäpä molempiin yhdellä lähtemällä.

Kadun mies: Ei ol poikai matkatouhuist pirempää aikaa kuultu yhtää mittää. Ajatteli muute just tota et se into häipy yht nopeesti ja äänettömästi ko pisu hankee.

Se matkamies: Tajusimme, että konserttimatkan järjestäminen täysin tuntemattomiin maihin tulisi vaatimaan meiltä paljon ja valitsimme erityisen toimikunnan hoitamaan näitä asioita. Toimikunta kävi läpi edelliseltä matkalta syntyneitä ystävyyssuhteita pyrkimyksenä löytää »langan pää». Me löysimme. Kuoromme silloisen johdon avustamana saimme saksalaisten laulajaveljien kautta Itävaltalaisten kuorojen osoitteita. Saksalaisten ystäviemme »petattua» hieman asiaa otimme kirjeitse yhteyden Klagenfurtiin, Seebodeniin ja Wieniin, joista kaksi ensimmäintä tuottivat toivomamme tuloksen.

Kadun mies: Kyl kai se ny helppoo oli ko saksannit järjести asiat valmiiks, mut milläs konstil meinaatte Unkarii pääst.

Se matkamies: Matkatoimikunta oli selvillä siitä, että ns itämaihin järjestetään matkoja hieman eri pohjalta kuin läntisiin. Otettuamme kevättalvella 1973 yhteyttä muutamiin suomalaisiin kuoroihin, joiden tiesimme viime vuosina tehneen matkoja Unkariin päätimme kääntyä Unkarin Suomen lähetystön puoleen. Henkilökohtaisen käynnin seurauksena oli lupaus suhtautua myönteisesti suunniteltuun matkaamme ja etsiä meille kohdetta Budapestin tienoilta. Sovittiin, että lähetystö ilmoittaa meille asiasta syyskuun loppuun mennessä. Mitään ei kuitenkaan kuulunut ja syksy kului.

Kadun mies: Kyl mäa sitä heti ajatteli et millai lainkaa tullee miälee et tota porukkaa ny Unkarii päästettäs.

Se matkamies: Olimme kuitenkin jo keväällä 1973 huomanneet paikkakunnan lehdestä Porin

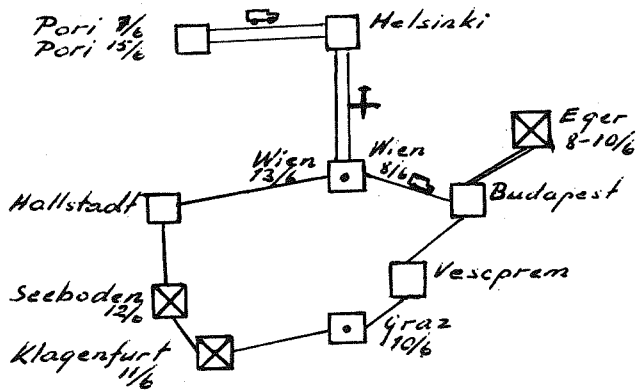
kaupungin saaneen unkarilaisen kummin. Tämän kummikaupungin nimi on Eger. Tarraimme kiinni Egeriin — nyt jo kuin »oljen korteen». Porin kaupungin johto totesi itressit osittain yhteisiksi sekä lupasi toimia ja toimi myös. Matkatoimikunnan ja Porin kaupungin johtohenkilöiden ja -elinten välillä on tämän jälkeen käyty moninaista ajatustenvaihtoa sekä puhelimitse että kirjeitse. Nyt voidaan sanoa, että suuret linjat ovat kunnossa.

Kadun mies: Kuuli tos et olis saatu viäl jottai matka-avustustaki. Jos muutama äijä ny lähtee tommosel huvi- ja hummausreissul ton etelää ni tartteeko niil ny sit viäl ilmatteeks meijä rahojaki antaa. Kuka se pystys mul selittämmää.

Se matkamies: On onni, että ihmisluonne on niin moninainen. Laulajalla on suuri tarve — ei monen laulajankaan tunnustama — kokea omakohtaisesti säveltä ja runoa. Kuorosta hän on löytänyt ainakin osan etsimästään. Syntyvä elävää musiikkia, joka on nautittavaa toisellaikellekin ihmiselle. Onnellinen suhde — molemmat saavat itselleen jotain ainutlaatuista. Siis onko ihme, että kuulijatkin haluavat antaa tunnustusta jotta tämä suhde, joka on kaikkea muuta kuin materialistinen, ei vaarantuisi. Matkamme tulee olemaan ennen muuta konserttimatka, jolla taas kerran punnitaan Porin Mies-Laulun taito ja uurastuksen tulos. Viralliset konserttikaupungit tulevat olemaan Eger, Klagenfurt ja Seeboden. Varsinaisesta lomamatkasta ei tässä yhteydessä voitane puhua. Olen kuitenkin varma, että laulaja saa tältä matkalta itselleen runsain mitoin enemmän kuin konsanaan ns lomamatkalta. On todettava johtajamme sanat »nukkumaan sinne ei mennä».

Kadun mies: No ni ja tua oli ny sitä, jos sanos, korkeet lentoo. Enkä ol muute koskaa kerriinny funteeraamaa mihi ihmisryhmää mäa sit oikee mahtasi kuuluu. Mut kaike tämä peräst olis kyl lopultaki kiva joltai kuul, oikee tollai selkeesti sanottun, mimmone se reissu ny sit tullee olemaa, jos siit jottai yleens syntyy.

Se matkamies: Kuorolaisten sinnikkään toiminnan ansiosta olemme saaneet kerättyä mielestäni kunnioitettavan matkakassan, jonka lisäksi käytettävissämme on jo edellämäinittu kaupungin avustus. Näiden ja laulajan omarahoitusosuuden sekä eräiden erillisjärjestelyjen

ansiosta on matkamme nyt taloudelliselta puoleltaan täysin toteutettavissa. Ja kun käytännölliset yksityiskohdatkin, kuten esimerkiksi juommeko iltapäiväkahvit Hallstadtissa siinä vai siinä baarissa kello silloin ja silloin, näyttäisivät olevan kunnossa, voimme julkistaa matkasuunnitelmamme. Tässä ehkä parhaiten piirroksena.

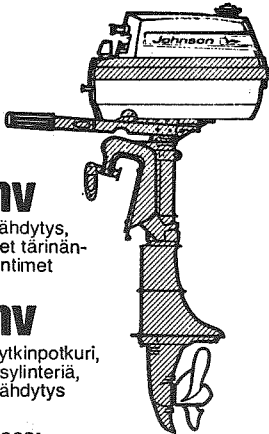
Kadun mies: Määki tahro toivottaa teil hyvää matkaa!

Matti Jokinen

<p>Kytöhongan Kirja Oy</p>	<p>LÄNSI-LASI Ky Puh. 939-20511</p>
<p>Satakunnan Lasi Puh. 939-11741</p>	<p>Älä maksa turhan paljon, osta huonekalut Halpahallista Yrjönkatu 4</p>

Meiltä saatte mitä kesäksi tarvitsette!

Perämoottorit
Johnson

2 hv

vesijäähdytys,
kumiset tärinän-
vaimentimet

4 hv

liukukytinkinpotkuri,
kaksi sylinteriä,
vesijäähdytys

Kaikkissa:
lyömätön korroosiosuojaus,
vesiä saastuttamaton rakenne

Veneet: Autot

mm.
FJORD
WIIKARI
GALAX

Asunto-
vaunut:

SPRITE
ECCLES

**OPEL·VAUXHALL
PEUGEOT·CHEVROLET**

A U T O P A L V E L U T A L O
PALIN OY · YRJÖN AUTO
 Satakunnankatu 38, Pori, puh. 18 081

SIHTEERIN NÄKÖKULMASTA:

Kuorotoiminnassa, niinkuin muillakin harastusten aloilla on tärkeätä tavoitteitten asettaminen. Kuoroille suuria tavoitteita ovat aina viiden vuoden välein pidettävät juhlakonsertit ja ulkomaille suuntautuvat konserttimatkat.

Vuosi 1974 onkin Porin Mies-Laululle erittäin merkittävä, sillä onhan nyt täyttymässä suuri tavoite, konserttimatka Itävaltaan ja Unkariin kesäkuussa, maihin, joissa kuoromme ei ennen ole vierailut.

Paljon on tehty työtä kaiken onnistumiseksi. Taiteellinen johto ja matkatoimikunta ovat tietenkin olleet pääosassa. Unohtaa ei sovi myöskään kuoron omien solistien panosta. Laulullinen osaaminen ja taloudelliset järjestelyt ovat asioita, joita ilman matkoja ei tehdä. Missään matkakuumeessa kuorolaiset eivät ole ehtineet olla, sillä konsertteja ja muita esiintymisiä on jo tämän kevään aikana ollut useita.

Kevätkauden tapahtumista seuraavassa lyhyesti:

Tammikuun 19 pnä olimme konserttimatkalla Parkanossa. Saimme kovasti miellyttävän vastaanoton täällä vireällä musiikkipaikkakunnalla.

Helmikuun 3 pnä oli kirkkokonsertin vuoro Teljän Seurakunnan uudessa kirkossa.

SuLaSol Satakunnan piirin musiikkijuhla oli Raumalla helmikuun 9 pnä. Täällä meillä oli kolme laulua käsittävä ohjelma.

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin helmikuun 11 pnä.

SuLaSoL Satakunnan piirin vuosikokous pidettiin kuoromme talossa maaliskuun 9 pnä. Porin Mies-Laulun toimiessa isäntänä.

Maaliskuun 17 pnä annoimme konsertin Noormarkun kauniissa kirkossa. Jälleen saimme todeta, että tämänlaatuisella hengellisellä musiikilla on paljon ystäviä.

Tampereen Laulajien, Rauman Mieslaulajien ja Porin Mies-Laulun välinen kvartettikilpailu pidettiin Karhulinnassa maaliskuun 30 pnä.

Vappuaattona vietetään yhteistä iloista iltaa omassa talossa, jonne myös kannattajajäsenet ovat tervetulleita. Vapunpäivänä laulamme perinteelliseen tapaan Raatihuoneen edustalla.

Kevätkonsertin toukokuussa anamme matkaohjelmalla.

Matkalla annamme 3 konserttia, Unkarissa Porin ystävyyskaupungissa Egerissä ja Itävallassa Seeboodenissa ja Klagenfurtissa. Ohjelma on rankka, mutta henki on hyvä ja laulu iloinen asia.

Kevätterveisin. Sihteeri Kimmo Hannula

Pomilan taiteilija »Rempranti» — Jalkanen.

SIHTEERIN NÄKÖKULMASTA:

Kuorotoiminnassa, niinkuin muillakin harrastusten aloilla on tärkeätä tavoitteitten asettaminen. Kuoroille suuria tavoitteita ovat aina viiden vuoden välein pidettävät juhlakonsertit ja ulkomaille suuntautuvat konserttimatkat.

Vuosi 1974 onkin Porin Mies-Laululle erittäin merkittävä, sillä onhan nyt täyttymässä suuri tavoite, konserttimatka Itävaltaan ja Unkariin kesäkuussa, maihin, joissa kuoromme ei ennen ole vierailut.

Paljon on tehty työtä kaiken onnistumiseksi. Taiteellinen johto ja matkatoimikunta ovat tietenkin olleet pääosassa. Unohtaa ei sovi myöskään kuoron omien solistien panosta. Laulullinen osaaminen ja taloudelliset järjestelyt ovat asioita, joita ilman matkoja ei tehdä. Missään matkakuumeessa kuorolaiset eivät ole ehtineet olla, sillä konsertteja ja muita esiintymisiä on jo tämän kevään aikana ollut useita.

Kevätkauden tapahtumista seuraavassa lyhyesti:

Tammikuun 19 pnä olimme konserttimatkalla Parkanossa. Saimme kovasti miellyttävän vastaanoton täällä vireällä musiikkipaikkakunnalla.

Helmikuun 3 pnä oli kirkkokonsertin vuoro Teljän Seurakunnan uudessa kirkossa.

SuLaSol Satakunnan piirin musiikkijuhla oli Raumalla helmikuun 9 pnä. Täällä meillä oli kolme laulua käsittävä ohjelma.

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin helmikuun 11 pnä.

SuLaSol Satakunnan piirin vuosikokous pidettiin kuoromme talossa maaliskuun 9 pnä. Porin Mies-Laulun toimiessa isäntänä.

Maaliskuun 17 pnä annoimme konsertin Noormarkun kauniissa kirkossa. Jälleen saimme todeta, että tämänlaatuisella hengellisellä musiikilla on paljon ystäviä.

Tampereen Laulajien, Rauman Mieslaulajien ja Porin Mies-Laulun välinen kvartettikilpailu pidettiin Karhulinnassa maaliskuun 30 pnä.

Vappuaattona vietetään yhteistä iloista iltaa omassa talossa, jonne myös kannattajajäsenet ovat tervetulleita. Vapunpäivänä laulamme perinteelliseen tapaan Raatihuoneen edustalla.

Kevätkonsertin toukokuussa anamme matkaohjelmalla.

Matkalla annamme 3 konserttia, Unkarissa Porin ystävyyskaupungissa Egerissä ja Itävallassa Seebodenissa ja Klagenfurtissa. Ohjelma on rankka, mutta henki on hyvä ja laulu iloinen asia.

Kevätterveisin. Sihteeri Kimmo Hannula

Pomilan taiteilija »Rempranti» — Jalkanen.

**NOORMARKUN
APTEEKKI**

**Rauta- ja levyrakenteita
sekä ovilaitteita
Hitsauksia ja
koneistuksia suoritetaan**

 **KONEPAJA
PORIN JOUSI**

Presidentinpuistokatu 3. Puh. vaihde 18031
Teollisuushalli, Hyvelä 18973

**PORIN
KIRKKO-APTEEKKI**

om. Kaarina Vaalanto

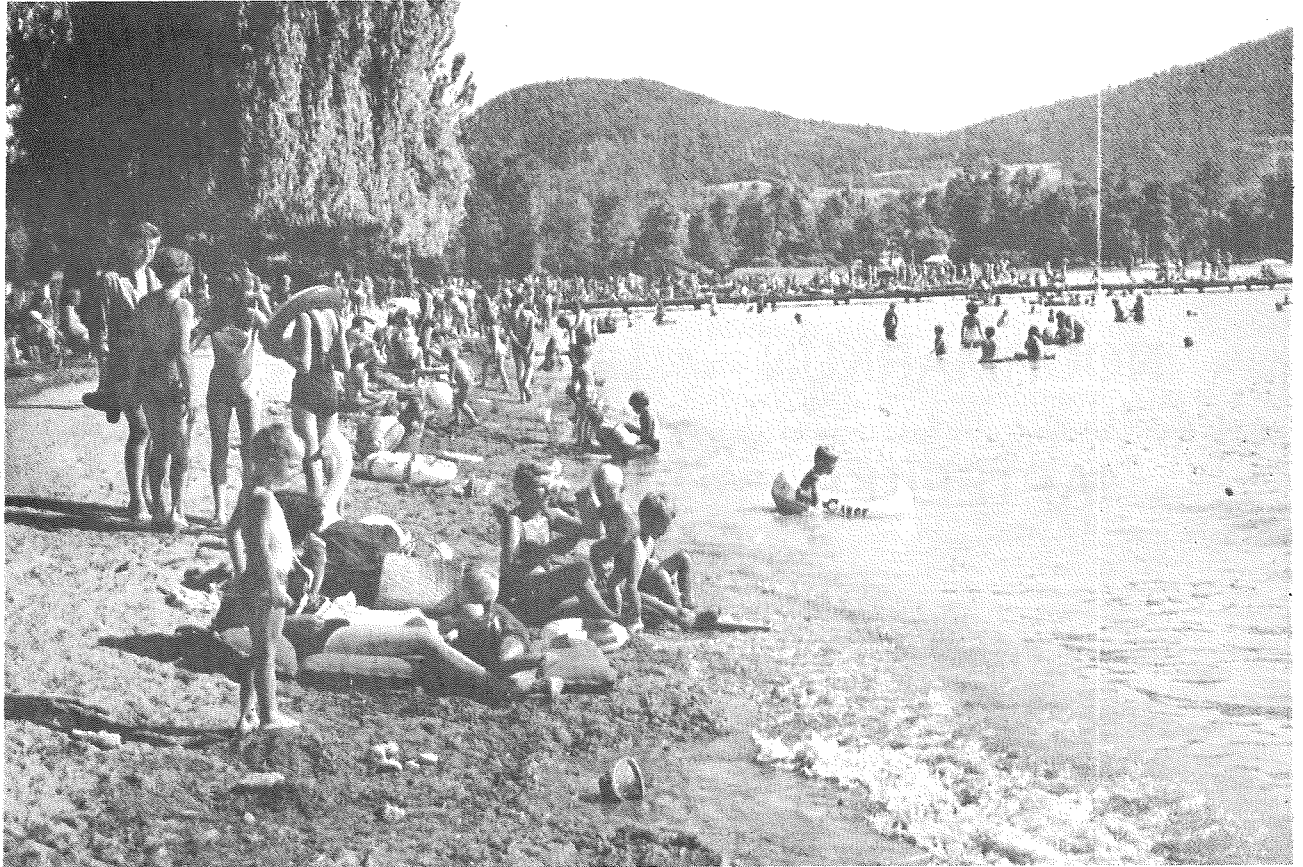
Yrjönkatu 5, puh. 12 080

ARVOISAT ASIAKKAAT!
Porin Rengas Oy muuttaa nimensä
RENGAS-STEINER OY:ksi
Nyt Teitä palvelee uusi nimi,
mutta vanhat henkilöt

Tervetuloa kaupolle!

 **RENGAS
STEINER OY**

Pori 939-44122
Turku 921-788081

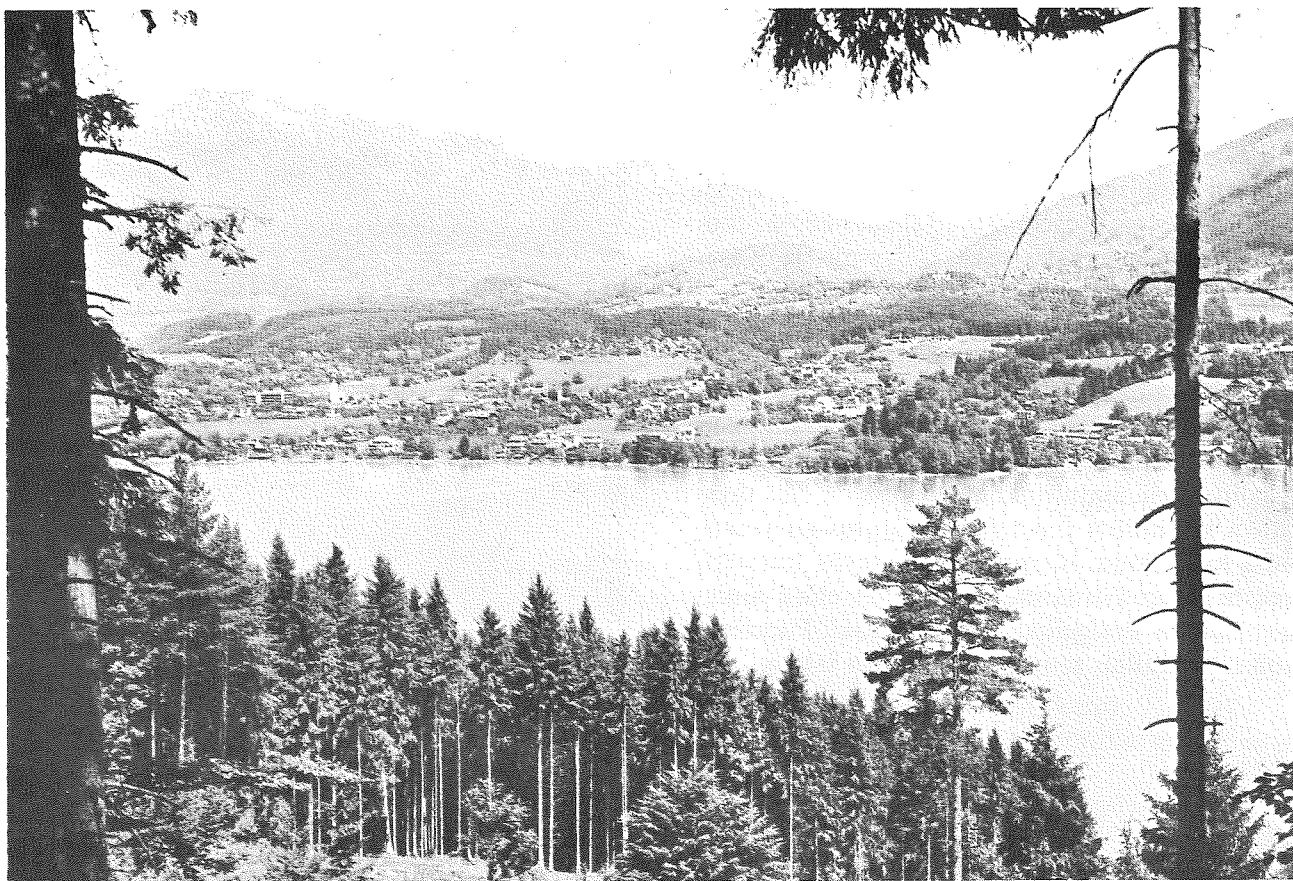
KONSERTTIKAUPUNKIMME UNKARISSA JA ITÄVALLASSA

EGER, Porin unkarilainen ystävyyskaupunki, sijaitsee Unkarin pohjoisosassa n. 130 km Budapestistä koilliseen suuren tasangon laidalla Matra- ja Bükk-vuoriston yhtymäkohdassa vähäisen Egerinjoen varrella. Kaupungissa on asukkaita noin 50000. Egerille ovat ominaisia historialliset muistomerkit, vanhat linnanmuurit, ympäröivät vuoret ja uima-altaat terveyskylpylöineen.

Eger on perustettu vuosien 1020 ja 1036 välillä. Vuonna 1552 kaupunki tuli tunnetuksi yli Euroopan Egerin linnan päällikön Istvan Dobon kestäessä 1200 sotilaan ja kaupungin asukkaiden avulla 100000 turkkilaisen piirityksen. Kaupungin tärkein muistomerkki on juuri tämä Egerin linna, joka on rakennettu 1200-luvulla ja vahvistettu 1400-luvulla. Myöhemmin linna on rappeutunut, mutta nykyisin sitä restauroidaan ja korjataan. Linnavuoren laella sijaitsee myös

kaunis Piispanpalatsi, jonka goottilainen pylväskäytävä on osittain restauroitu. Sen sivulla sijaitsevaan museoon on koottu käsitöitä lähinnä Pohjois-Unkarin alueelta. Kaupungin keskeisin paikka on tori, jonka laidalla seisoo joukko kauniita monumentaalirakennuksia, joita parhaillaan restauroidaan. Keskustassa sijaitsee myöskin Egerin tuomiokirkko, mikä on Esztergomin katedraalin jälkeen Unkarin suurin kirkkorakennus.

Viininviljelyksellä on Egerissä tuhatvuotiset perinteet. Tähän tarjoavat ilmasto ja tuliperäinen maa suotuisat olosuhteet. Koko Egerin keskustan alusta risteilee useassa kerroksessa vanhoja viinikellareita. Valtion viinikellarit ovat suurimmat kellariverkostosta. Niiden yhteispituus lienee viitisen kilometriä. Yhteensä kellarissa on noin 70000 hehtolitraa viinejä. Egerin alueella on n. 80000 suurempaa tai pienempää

Näkymä Seebodenista.

viinitarhaa, joista monet suuret tuottajat ovat yksityisiä. Tunnetuin Egerin viini on täyteläinen, Suomessakin erittäin suosittu punaviini »Egeri bikaver» — Egerin Häränveri. Kaupunkin laidalla sijaitsee ns. Kauniinrouvanlaakso (Szépasszonyölgy), jonka rinteisiin kahdenpuolen on kaivettu joukko yksityisten omistamia viinikellareita. Iltaisin kokoontuu kaupungin nuoriso tänne huvittelemaan, mustalaismusiikin tahdissa.

Eger on myös huomattava teollisuuskaupunki. Kaupungissa on viitisentoista suurehkoa yritystä ja lisäksi pienteollisuutta. Päätuotteina ovat kompressorit, sähkötuotteet, huonekalut, terveydenhoitokoneet ja tupakkavalmisteet.

KLAGENFURT, Itävallan lomakeskusmaakunnan Kärntenin pääkaupunki sijaitsee etelä-Itävallassa kauniin alppijärven Wörtherseen rannalla. Tässä kauniitten puistojen kaupungissa on n. 70000 asukasta. Kaupunki on huomattava kulttuurikeskus ja näyttelykaupunki. Elokuussa järjestetään jokavuotiset maakunnan talouselämää esittelevät messut. Kaupungin oma teollisuus koostuu pääasiassa metalli-, nahka- ja tupakkateollisuudesta. Huomattavimmista näh-

Egerin tuomiokirkko, jonka yhteydessä on myös pappisseminaari.

tävyyksistä mainittakoon keskellä kaupunkia sijaitseva ns. kaupungin tunnus »Der Lindwurm», joka on kaivon kannelle sijoitettu 1500-luvulta peräisin oleva pelottavan ruma lohikäärme. Klagenfurt on myös kautta Itävallan tunnettu monista museoistaan, joista mainittakoon Maakuntamuseo, Magdalena-vuoren roomalaisajan kaivauksia, sekä Diözesan- ja Koschat-museot, myös tunnettuja runsaista muinaisajan kokoelmistaan. Kaupungissa sijaitsee myöskin arkkipiispanpalatsi sekä 1500-luvulla rakennettu kaunis tuomiokirkko. Myöskin kaupungin lähistöllä sijaitseva Maria Saal niminen pyhiinvaelluspaikka kuuluu huomattaviin nähtävyyksiin. Vielä mainittakoon Klagenfurtin ihasuttava kauniitten puistojen ja istutusten ympäröimä kylpyranta. Klagenfurt on myös tunnettu vireästä kuorotoiminnastaan, monet ehkä muistavat heidän maineikkaan Madrigaali-kuoronsa Suomen vierailun muutaman vuoden takaa.

Eräs Egerin linnan entisöity rakennus.

Yleiskuva Egerin kaupungin linnasta nähtynä. Edessä linnan muuri.

SEEBODEN on tunnettu pieni kylpyläkaupunki Millstätter-järven rannalla n. 70 km:n päässä Klagenfurtista. Millstätter-järvi on yksi Kärntenin maakunnan n. 200 järvestä. Järvi on tunnettu sekä kauniista ympäristöstään että lämpimästä vedestään. Jo toukokuussa vesi on kyllin lämmin uintia varten ja kesällä sen lämpö pysyy yleensä 25:n asteen vaiheilla tai sitäkin korkeampana. Millstätter-järvi on 12 km:n pituinen, 1,5 km:n levyinen ja jopa 140 m:n syvyinen. Se sijaitsee kauniilla paikalla metsäisten vuorten keskellä. Järvi tarjoaa mitä parhaimmat mahdollisuudet kaikenlaiseen vesiurheiluun, valtavaan suosioon on päässyt vesihiihto.

Seeboden sijaitsee tämän järven länsipäässä olevassa laaksossa. Asukkaita kaupungissa on n. 5000 ja pääasiallisen toimeentulonsa he saavat luonnollisesti turismista. Lukuisat hotellit, vuokrattavat huvilat, maatalot ja camping-alueet täyttyvät kevästä syksyyn lomaviettäjästä, joille Seeboden tarjoaa virkistävää oleskelua uimarannoilla tai kävelyretkiä ympäröiviin metsä- tai vuoristomaisemiin.

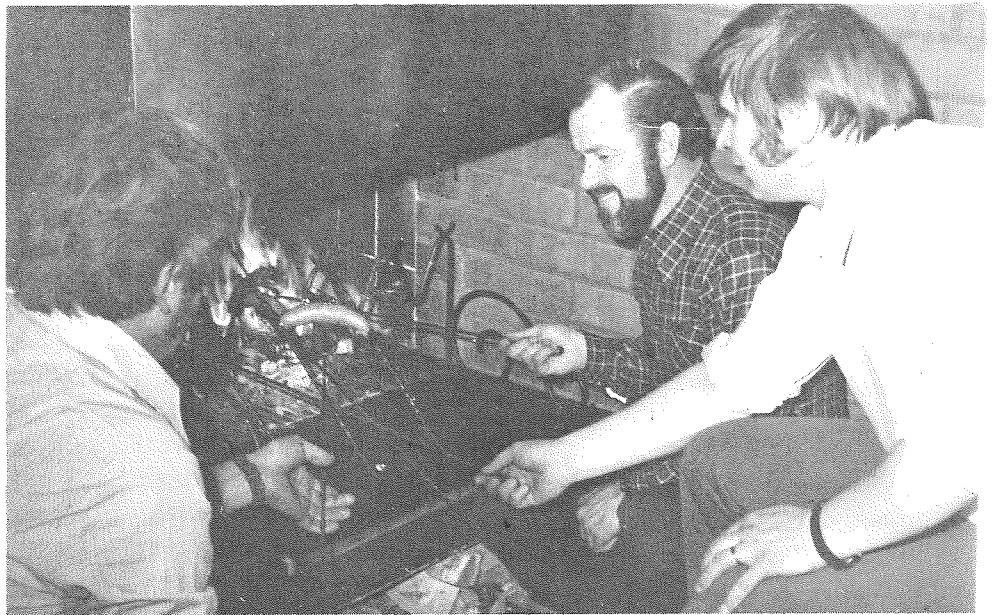
K. N.

Unkarinkielen sanasto

aprikoosiviina — barack pàlinka	kuinka voitte — hogy van	turkkilainen kylpylä — gőzfürdő
asema — állomás	kukka — virág	tyttö — leány t. lány
ei — nem	kuljettaja — soför	työläinen — munkàs
elokuvat — mozi	kyllä — igen	uida — úszni
elämä — élet	kylmä — hideg	uima-allas — uszoda
eteenpäin — előre	laituri — peron	uloskäynti — kijàrat
hedelmä — gyümölcs	laiva — hajó	Unkari — Magyarország
herra — ur, uram	lasi — üveg	unkarilainen — magyar
hinta — tarifa, àr	lasku — számla	uusi — új
hotelli — szállb, szálloda	lautanen — tányér	vaarallinen — veszélyes
huone — szoba	leipä — kenyér	vaate — ruha
hyvä — jó	lentokenttä — repülöter	varattu — foglalt
hyvää huomenta — jó reggelt	linna — vár	varokaa — vigyàsz
hyvää iltaa — jó estét	lounas — ebéd	vesi — víz
hyvää päivää — jó napot	lähtö — indulàs	vieras — vendég
illallinen — vacsora	lämmin — meleg	viini — bor
janoinen — szomjas	maa, valtio — ország	viisumi — vízum
juna — vonat	suokaa anteeksi — bocsánat	yksi — egy
järvi — tó	suoraan — egyenesen	kaksi — két, kettő
kahvi — kàvé	sähkösanoma — tãvirat	kolme — három, hárma
kahvila — espresso	säilytys — ruhàtár	neljä — négy
kartta — térkép	sää — időjáràs	viisi — öt
kassa — pénztár	talo — ház	kuusi — hat
katu — utca	tavaratalo — àruhàz	seitsemän — hét
kaunis — szép	teatteri — színhàz	kahdeksan — nyolc
maksu — viteldij	teltta — sátor	yhdeksän — kilenc
matkalippu — menetjegy	terveyskylpylä — gyógyfürdő	kymmenen — tíz
matkatavarat — podgyàsz	tie — út	11 — tizenegy
mies — férfi	tiedustelu — felvilàgositàs	12 — tizenkettő
nainen — asszony	tulitikut — gyufa	13 — tizenhárom
näkemiin — viszonlãtãsra	tulkki — tolmács	14 — tizennégy
olkaa hyvä — tessék	tuoli — szék	15 — tizenöt
olut — sör	tulli — vám	16 — tizenhat
tarjoilija — pincér	tupakka — dohány	17 — tizenhét
pääkaupunki — fővaros	posti — posta	18 — tizennyolc
pääkatu — főutca	postikortti — levelezőlap	19 — tizenkilenc
paljon — sok	postimerkki — bélyeg	20 — húsz
parlamentti — országgyűlés	aha — pénz	30 — harminc
parturi — borbély	raitiovaunu — villamos	40 — negyven
passi — ütlevél	rautatieasema — pályaudvar	50 — ötven
poliisi — rendőr	ravintola — étterem	60 — hatvan
kauppa — üzlet, bolt	ranta — part	70 — hetven
kaupunki — város	rouva — hölgy	80 — nyolcvan
kiitos — köszönöm	ruokalista — étlap	90 — kilencven
kello — óra	sairaala — kórház	100 — száz
kerros — emelet	sanomalehti — újság	200 — kétszáz
kirjakauppa — könyvesbolt	savuke — cigaretta	1000 — ezredik
kirje — levél	siivooja — szobalány	2000 — kéteredik
kirjepaperi — levélpapír	sikaari — szivar	10000 — tizredik
kirkko — templom	sisäänkäynti — bejãrat	100000 — száezredik
	sukulaiset — rokonok	1000000 — milliomodik

Pomilan
valokuvaaja
paistamis-
puuhissa.

Alla
kuvanäkymiä
Parkanon
konsertti-
matkalta.

»Cöörtsil» — Churchill

Lehtemme edustaja kävi tapaamassa kuoron pitkäaikaista nuotiston hoitajaa ja musiikkilautakunnan jäsentä Reino Oinosta. Tapasimme hänet nuottikaapilta, kuinkas sitten. Nuottikaapin peräseinällä muuten lukee »älä sekota», se on määräys jota on noudatettava. Kuoron johtaja yritti sekoittaa mutta sai käteensä kääron jossa luki päällä »Hölmö»: ja lopetti heti alkuunsa.

Tiedustelimme ensin otsikkona olevan sanan alkuperää »Lippusemme kohouupi» laulun yhteydessä, jonka soolon haastateltavamme usein laushtaa ao laulun määrätyn puolipauussin aikana. Reino vetäisi suunsa tuttuun tapaan lähelle vasenta korvaansa naurahti kuivasti ja kertoili tähän tapaan: se oli sillä tapaa, kun minä aikani lauloin Joensuun Mieslaulajissa, siellä oli johtajana tunnettu musiikkimies Niilo Merjala, ortodoksisen kirkon lukkari, innokkaasti mukana mm. kvartettitoiminnassa. Sel-

vittääkseen ao:n pauussin kestoja hän laushti tuon silloin niin ajankohtaisen poliitikon nimen. Se jäi siellä käyttöön, on täälläkin tuntunut luontuvan vaikka ajankohtaisuus siitä jo on kaukana.

Reinolla on ollut myöskin todellisia solisti-tehtäviä. Tunnetuin niistä on ehkä Rannan isänmaallinen sarja, »ryypätään hei pullo viinaa lääkkeeks kyyneliin» jota on viimeksi laulettu Altin juhlakonsertissa, siinä hänellä oli pieni latinankielinen soolo »inter dumduuris inter bone glaudia». Toinen hauska soolo, jota Reino on menestyksekkäästi laulanut on laulussa Heipparal-larallaa hää on jne. lisäksi mm. Palmgren n Suo muistanut oon.

Kvartetti toiminnassa Reino on ollut innokkaasti mukana useissa kvarteteissa moneen otteeseen kuten nykyäänkin.

Rilli

KEVÄT, ILOT

Linnut lensi etelään, mutta Ahti Laukkanen
jäi keittämään velliä vetelää.
Kaunis ilma on, kaikki ulkona jo on,
kaikki kevään viettohon
ja kaikki hymy huulin nyt juhlimaan.
Kaikki ilmapallot saa purppuranpunaisen,
toiset pillejä saa
ja hauskaa kaikilla on.
Linnut laulaa puitten lomassa,
aurinko paistaa kun ilta tullut on,
kaikki nukkumaan jo kiiruhtaa.
HYVÄÄ KEVÄTYÖTÄ!

Arja Rätty III C lk
Cygnaeuksen koulu

KEVÄT

Aurinko paistaa, järvet hohtaa kaunihisti.
Kevät on tullut. Linnut laulaa iloisesti.
Ruoho on vihreää
Ei enää lunta nää
mitä keväästä puuttuu vielä?

Kukat kukkivat iloisesti, ne pitävät keväästä.
Metsät alkavat vihreäksi tulla.
Elämä on kivaa.
Myös maalle päästä vois.
Kevät on ihana.
Taivas on sininen ja valkoinen.
Keväällä yö on valoisa.

Pia Lehtinen III C lk.
Cygnaeuksen koulu

KEVÄT

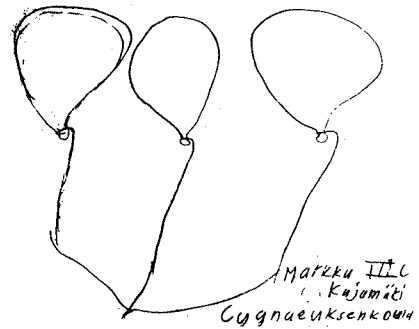
Nyt vappu on, taas veikot laulakaa,
näin laulussakin sanotaan.
Huhtikuu, vielä taivahalla loistaa
keltainenkuu. Kevät jo on,
kuuluu laulu leivojen — niin
myöskin laulu Mies-Laulajain.
Kevät taas kaikki virvoittaa,
eläkeläisetkin puistojen penkille istahtaa,
lintujen laulua kuuntelemaan.
Linnut pesäänsä perheelleen
valmistaa. Kissimirrikin lastensa kanssa
rauhassa heitä unehen tuudittaa
pienessä korissa.
Näin eletään meillä tääl
vanhassa Porissa.

Tiina Pursiheimo III C lk
Cygnaeuksen koulu

KEVÄTRUNO

Aurinko paistaa, linnut laulaa,
kevät on kaunis koko ajan.
Mutta joskus voi sataa vähän,
sitä on kiva katsella, kun sataa
mereen pieninä pisaroina.

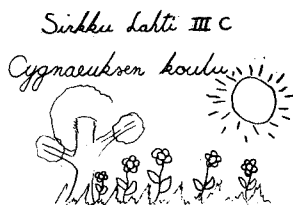
Kai Wallin III C lk
Cygnaeuksen koulu

VAPPU

Aurinko paistoi
oli kaunis ilma oi!
Ilmapalloja ostettiin toreilta,
se alkoi kello kuudelta.
Useimmissa kodeissa oli juhlat,
ja ne loppuivat aamuyöllä neljältä.

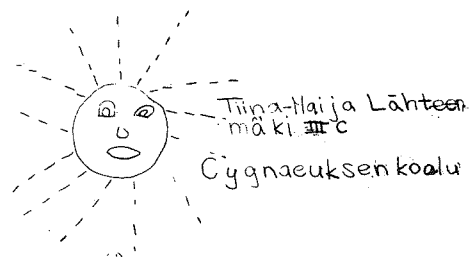
Markku Kujamäki III C lk
Cygnaeuksen koulu

KEVÄT

Nyt on jo kevätkuu,
ja puhkee silmut puun.
Luonto herää talviunestaan,
aurinko luo lämmönsäteitään.

Lintu livertää, laulu heläjää.
Askel kevyt on, niin kuin säde auringon.
Sirkku Lahti III C lk
Cygnaeuksen koulu

KEVÄT

Nyt lumet sulaa
ja aurinko paistaa
jo vuokot nousee elohon.
Puutkin jo vihervoi
nyt kevät on
nyt kevät on!

Tiina-Maija Lähteenmäki III C lk
Cygnaeuksen koulu

Eteenpäin aina yritetään

Laulaminen on paljon kiinni asenteista ja mielialasta. Pelkkä harjoituksen hiominen ei kannata, jollei ihmistä saada vastaanottavaiseksi. Nuoria laulajia joudutaan jatkuvasti aktivoimaan. Tässä mielessä äänenmuodostusharjoitukset toimivat virkistävänä terapiana. Näin voidaan terveeltä äänenkäytön pohjalta vaikuttaa huomattavasti äänen puhtauteen ja saavuttaa yhtenäinen kuorosointi.

Sulasol perusti v. 1971 Lapsi- ja nuorisokuoroliiton. Juuri liiton piiristä sai kipinän myös äänenmuodostuksen parissa tehtävä koulutus toiminta. Vuosittain liitto järjestää valtakunnallisia kuoroleirejä varhaisnuorisolle. Ne kuorot, jotka ovat osallistuneet kesäleirille, ovat ottaneet asian omakseen ja äänenmuodostuskoulutuksesta on tullut säännöllisesti toistuva osa kuoron opetusohjelmassa. Heillä käy liiton äänenmuodostaja pari kertaa vuodessa jatkokouluttamassa oppia saaneita.

Porin Mies-Laulun poikakuorolla on ollut vasta ensi kosketus tämän tapaiseen toimintaan. Järjestimme äänenmuodostuskurssit viikonlopukurssina helmikuun 9—10 päivänä. Lapsi- ja nuorisokuoroliiton tunnettu ja pätevä kouluttaja, rehtori Iris Sundberg—Räisänen, oli poikia ohjaamassa. Leikin varjolla opittiin oikeaa hengitystekniikkaa, hyvää äänen aikaansaamista ja

selkeää tekstin lausuntaa. Ryhmä poikia teki työtä käskettyä opettajan esimerkin mukaan:

— Venytetään ihan kattoon niin, että saadaan lampuista kiinni.

— Lasketaan ihan löpsöksi alas.

— Nyt kiristetään nyrkkiä ja otetaan naamalle ihan kamala ilme.

— Sitten ollaan kuin vinttikoiria, joka on juossut junan kanssa kilpaa 50 kilometriä. Se läähättää, ja kieli on kamalan pitkällä. Välillä ollaan vielä kuin rintaa takovia gorilloja ja sen perään kajahtaa Tarzanin voitonhuuto. Vanhan Fordin käynnistämistä seuraa pihisevä höyryveturi jne.

Pojat olivat sangen tyytyväisiä samaansa oppiin. He toivoivat lisää vastaavia tilaisuuksia, samoin oltiin valmiita osallistumaan omaan porilaisten keskeiseen kesäleiriin. Kaikki kursseille osallistuneet pojat, kuten myös siellä vierailleet aikuiset, aktivoituivat koulutuksen tarpeellisuudesta. Se virkisti, loi lauluun spontaania otetta ja vapautuneisuutta.

Kuorollamme on kehittymismahdollisuudet. Tarvitaan lisää aktiivisuutta ja tietoa siitä, miten hyvä ääni syntyy. Tämä puolestaan luo mahdollisuuden laajentaa ohjelmien valintaa ja vaikeusastetta.

Jukka Sampolahti

Porin Mies- Laulun naiset, laulu ja kevät

Laulu ja vappu. Vapusta on muodostunut mieslaulun kevätjuhla, eräänlainen päätös talvikauden uurastukselle, sellainen pieni kevennys. Niin on tänäkin vuonna tarkoitus, vaikka ne Itävallan matkalaiset jatkavatkin vielä laulua matkaansa asti. Me naiset, kyllä lopettelemme siihen kesän kynnyksen vappuun. — Nyt pitäisi tehdä niinkuin joululehden tekijät kuulemma tekevät kesäkuumalla, että kirjoitusta syntyisi, tunnelma kellariin kuuset ja kynttilät sekä joulupukki. Kun tuntuu vaan niin vaikealta tämä »kirjailijan» homma. Eipä silti luonto on jo enteilyä kevääseen. Kevät... Kevät... Aurinko paistaa pilvettömältä taivaalta ja mustavarikset ovat saapuneet pesäntekopuuihin hyvään Poriimme. — Meille valittiin tänä keväänä uusi toimikunta. Keräännymme päättämään vappu-aatto »menyystä». Eli mitä sekoittemme ja keittelemme silloin kuorolaisille ja heidän ystävilleen. Asiat tuli selviksi ja tämän lehden ollessa jo myynnissä se tapahtuu omalla talolla vappu-aattona, tervetuloa silloin kuorolaiset ja kuoron ystävät. Pitää näin tilaisuuden tullen mainostaa,

enemmänkin pitäisi, mutta en osaa konstia, kovin pieni on valmisteleva joukko joka mukana pyörii näissäkin puitteissa mikä naistoiminnalla Mies-Laulussa on.

Mollia — niin... Niistähän ne on useimmat laulutkin tehty. Vaikka kevät onkin ja pitäisi saada kevät-ilme. Kevät-tuuli joka nostaisi mielen ja keventäisi kielen. Ehkä jokainen kokee keväänkin aivan omalla tavallaan odotuksia on paljon: lämmintä — linnun laulua sekä muutakin laulua, mökkiläisyyttä, sitä höperyyttä, luontoa, rakkautta ja hyvänolon tunnetta, että taas on kesä edessä ja mitä sillä on mukanaan tulossa. Lomaa, hiekkaa, merta, järveä, kaukorantaa. Ihminen on tällainen ainainen sanoisinko optimisti ja hyvähän se vain on, eteenpäin elävän mieli. No niin — ei ole ottanut kipinää vielä se konserttitalo ajatus, kyllä sekin vielä tulee joskus se on varma se. Kunhan nyt saadaan sekin Porin Patsas meille ensin, se josta on jo kuultu. Keväiset tervehdykset kaikille, ja minä kiitän laulusta ja kukkasista!

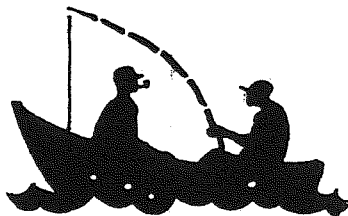
H. P.

ENON SUHTAUTUMISESTA VENEeseen JA EVÄISIIN

Kasvipsykologian vt. prof.
KALLE G. TIHVERÄINEN
Lainannut
MASA J. JOKI

1. Johdanto

Viime kesänä pyrin selvittämään minulle sangen ajankohtaiseksi muodostunutta ongelmaa, nimittäin mistä johtuvat sanonnat »putosi kuin eno veneestä» ja »levisivät kuin enon eväät». Ajattelin mielessäni, että näillä tapahtumilla voisi olla varsin hyvin yhteinen alkuperä: enohan olisi voinut pudota veneestä, jolloin hänen mukaansa ottamat eväät olisivat voineet levitä varsin tyylipuhtaasti. Mutta koska tieteessä mikään asia ei ole itsestään selvä, päätin suorittaa kokeita todetakseni kuinka usein enon tippuessa veneestä eväät leviävät.

2. Aineisto ja menetelmät

Tutkimustyön läpiviemiseksi jouduin hankkimaan seuraavia apuneuvoja:

- 1 kpl vesipinta-alaa
- 1 kpl venettä, mahdollisimman kikkerää laattaa
- 1 kpl enoa
- 1 pkt eväitä
- muistiinpanovälineitä
- soutajan (tai vaihtoehtoisesti huopaajan)

Tarkoitukseni oli suorittaa tutkimukset sangen vaihtelevissa tuuliolosuhteissa, mutta enon pudottua veneestä muutaman kerran hän alkoi

Mietteliäs tutkija.

epäillä, että »jossakin on koira haudattuna». (Lisäksi eno putosi kerran veneestä ennenkuin olin ehtinyt laskea veneen vesille, mutta valitettavasti eväät olivat silloin vielä minun hallussani.)

Tutkimukset vietiin läpi heinäkuun aikana, jolloin veden lämpö oli vielä siedettävä (enollekin).

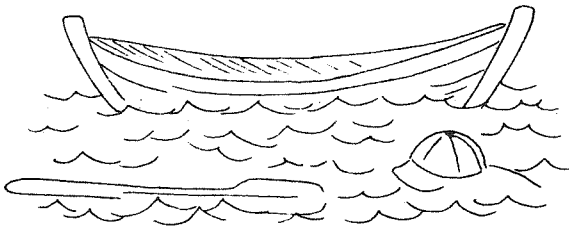
3. Tulokset

Saadut tulokset näemme taulukosta 1 (yksi).
T a u l u k k o 1

	kert.	%
Eno veneessä	27	100
Eno tippunut veneestä	12	44
Eno ei tippunut veneestä	15	56
Enon eväät levinneet	3	11

Taulukosta ilmenee, että eno putosi veneestä huomattavasti useammin kuin hänen evänsä levisivät. Enon tippuminen veneestä ei tosin ollut kovin helppoa, mutta onnistui aina silloin tällöin. Sitä vastoin eväät levisivät ainoastaan kerran samanaikaisesti kuin eno tippui. Muut eväiden leviämiset tapahtuivat enon pudottaessa ne kerran veneen pohjalle ja soutajan istuessa

vahingossa eväspaketin päälle. Etenkin voi levisi v.m. tapauksessa varsin komeasti. (Tässä vaiheessa eno tiputti soutajan veneestä, mikä näin kurioositeettina mainittakoon.)

Eno tippunut veneestä.

4. Tulosten tarkastelua

Havaitsimme, että enon veneestäputoamisen ja eväiden leviämisen välillä on sangen vähäinen korrelaatio. Ainoastaan kerran nämä molemmat tapahtuivat samanaikaisesti. Tästä voimme vetää sen johtopäätöksen, että aivan ilmeisesti sanonnat »putosi kuin eno veneestä» ja »levisivät kuin enon eväät» eivät ole syntyneet samassa yhteydessä, vaan että jotkut koiranleuat ovat keksineet nämä kielellistä ilmaisuamme rikastuttavat sanonnat aivan eri yhteyksissä.

5. Kiitokset

Pyydän saada kiittää tutkimuksessa käytettyä enoa, (joka ei tietyistä syistä tahdo saada nimeään julkisuuteen) tämän tutkimuksen onnistumisesta. Ilman hänen innokasta ja asiantuntevaa apuaan ei tutkimuksesta olisi tullut mitään.

Tutkimuksen päätyttyä tyytyväinen eno taas veneessä eväidensä kimpussa.

Laihialla:

KUTEN ENGLANNISSA SKOTLANTI NIIN MYÖS MEILLÄ LAIHIA ON TULLUT KUULUISAKSI LUKEMATTOMISTA KASKUIS-TAAN.

Seuraavassa eräitä parhaimpia.

- Siitä tiethän, jotta Laihialla olhan, kun on vessapaperia pyykkinarulla kuivamas.
- Laihian emäntä meni Vaasassa pankkiin rahaa nostamaan. Ruotsinkielinen kasoori sanoi hänelle:
En mine anta ennenkö näyttää **kvitto**.
Emäntä koetti selittää, että kyllä se raha nyt muutenkin sopisi antaa, mutta kasööri va-
kuutti:
En anta ennenkö näyttää kvitto.
Koska ei muu auttanut, emäntä pyllisti ja heitti helmat korviin.
- Tansseista palattaessa tytön mukaan tuppu-
utui nuorimies, joka väitti olevansa Laihial-
ta. Tyttö uskoi häntä, mutta saatuaan ensim-
mäisen suudelman muutti mieltään ja sanoi
jäljestäpäin:
Ei se ollu mikään **laihialainen**. Se ei
nuolasnu koko naamaa kerralla, niin kun ne
pruukaa teherä.
- Minä meillä kaupan oon eikä taloo, sanoo
Laihian flikka.
- Tuu hilijaa jottei munat täräjä, sanoo flikka
suluhallensa, joka kuluki kananmunien hau-
tomakoneen ohi.
- Ei mulla kyllä alushousuja oo, mutta hele-
vitin pitkä paita, sanoo poika kun frijoos
riisumhan rupes.
- Laihian flikat antaa nahkatupen poiijan
isoohin varpasihin, jottei fällyt kulu kun
friijooihin menöö.
- Ei Laihia oo mikään käymäkylä, sanoo
Ylistaron poika kun yhyreksän aikana frii-
joosta tuli.
- Laihian emäntä neuvoi tytärtään:
Halavin ja varmin ehkääsy pilleri on tavalli-
nen ruokahernes.
Kuinka sitä käytethän, kysyi tyttö.
Pirethän tiukasti polovien välis.
- Laihialainen ott anoppinsa häämatkalle, ettei
morsian kulu.

- Laihian suurimmasta talosta tuli Tarkkaseen
miniä. Kysyttäessä tuliaisia tämä vastasi:
Purimet ja piärimet ja nahkatorven soittimet.
- Laihialaiset kissat ovat hännättömiä, nottei
ovia tarvitte kauvan pitää auki, eikä läm-
mintä mee hukkaan.
- Tuttu emäntä teki pula-aikana paidan
nisujauhosäkistä. Leimoja ei saatu pois, ja
niin tuli etupuolelle »herkkukranulaa» ja
takapuolelle »extrapriimaa».
- Taloon jouduttiin pyytämään lääkäriä. Hän
tutki potilasta ja sanoi:
Tämähän on jo kuollut.
Emmä, vielä kuallu oo, sanoi mummo pie-
nellä äänellä.
Oo hiljaa mummo, kyllä lääkäri tiätää, tius-
kasi talon emäntä.
- Laihialainen emäntä oli myymässä Vaasan
torilla kananmunia. Erään vaasalaisen rou-
van moittiessa kananmunia pieniksi tokaisi
emäntä suuttuneena:
Luuletko sinä, että meidän kanat sun
takias puonsa repivät.
- Pitkään sairastellut laihialainen isäntä teki
lähtöä tästä elämästä. Hän puhutteli vuoron-
perään omaisiaan. Viimeisenä kävi kuole-
van luona hänen vanhin poikansa. Isäntä
muistutti viimeisillä voimillaan jo huoneesta
poistuvalla pojalleen:
Ja muista kans sitten, että hautajaasis vain
kantajat ruokitahan.
- Laihialainen vanhapoika oli vakaan harkin-
nan jälkeen päättänyt mennä naimisiin. Pari
oli menossa vihittäväksi kirkkoon ja kant-
tori Iisakki Jaskari soitti jo häämarssia. Juuri
kun nuoripari oli astumassa kynnyksen yli
vetikin ylkämies morsiamensa takaisin etei-
seen, painoi kirkon oven kiinni ja tiukkasi
vielä:
Pyöritätkö sitten varmasti tahkoakin.
- Laihian isäntä kysyi hyvissä ajoin joulun alla
emännältä jotta haluaako tämä joulukinkun
kylmänä vai lämpimänä.
Tietysti lämpimänä... näin jouluna.
Niinpä sikaa ei sitten tapettukaan.
- Laihialainen, vastikään naimisiin mennyt
nuori isäntä osti vaimolleen lahjaksi halvalla
vähänkätetyn huulipuikon Seinäjoen osto- ja
myyntiliikkeestä.
Kotona hän perusteli lahjan ostonsa vanhalle
isälleen:
Täytyihän mun se ostaa, mutta mähän saan
sen pikkuhiljaa takaasi.

Helioksen kautta kuvat.

Lisäksi voit osallistua hauskaan kuvakilpailuun, jonka palkintona on Lontoon matka sekä 300, 200 ja 100 mk:n lahjakortit.

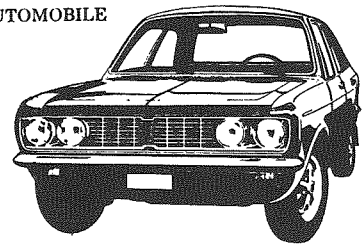
Tarkat ohjeet

Helioksen kautta

Porin kaksi myymäläämme: Liisankatu 6, puh. 11 380 ja Yrjönkatu 11, puh. 17 409. Postipalvelu: PL 490, 00101 Helsinki 10

Hyvin muotoiltu.
”Takaosasta
ylöspäin kaartuvine,
pehmeine
linjoineen uusi
Sunbeam
on todellakin
kaunis auto.”

LE MONITEUR DE L'AUTOMOBILE
BELGIUM.

Sunbeam
Hyvin valittu.

Piirimyyjä:

**PORIN
AUTO JA KONEHALLI OY**

Satakunnankatu 28
Puhelin vaihde 19 410

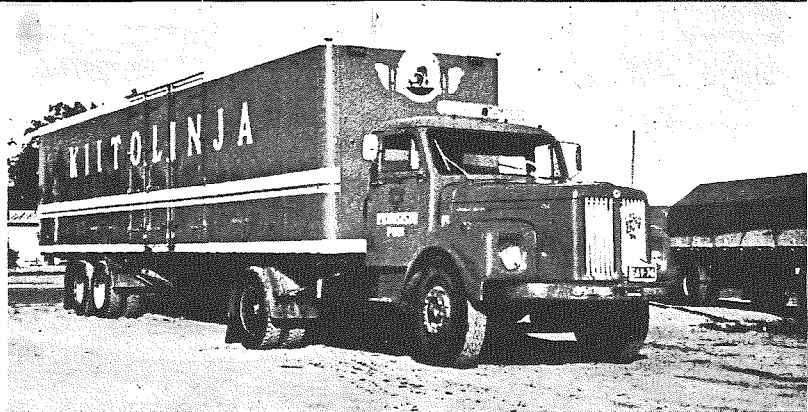
Hacklin-Yhtiöt

PORI

**Kuljetusliike
Pentti Kuusisto Ky**

HAHLONTIE 18, PORI
Puh. vaihde 23 222

Kuljetuksia nykyajan kalustolla

TARINAA HAMPAISTA

Mikä vaikuttaa ihmisen ulkonäköön — niin miehen kuin naisenkin? Minkä ihminen saattaa menettää iän karttuessa? Tuleepa mieleen harvenevat hiukset, heikkenevä näkö, vanheneva iho tai putoavat hampaat.

Erinäisten hammastautien vuoksi, joista yleisimpinä voidaan mainita hammasmätä eli hammaskaries sekä tukikudosten sairaaloiset muutokset, ihmiset menettävät hampaitaan jo melko varhaisessakin vaiheessa. Hampaat eivät ole tärkeitä yksistään ulkonäölle, sillä ne nuorentavat ja tasoittavat suun ympärille sekä poskiin muodostuvia ryppyjä, ja ruuan pienentämiseen, — siis ruuansulatuselinten parempaan toimintaan. Siksi ihmisten on korvattava menetettyjä hampaitaan keinotekoisilla ham-

pailla eli proteeseilla. Tällöin hän voi kääntyä erikoishammasteknikon puoleen.

Tarkastelkaamme kuitenkin ensin hammas- teknisen alan historiallista kehitystä. Jo etruskilaiset kehittivät tekohampaiden valmistamistaidon hiomalla vasikoiden etuhampaita sopivan kokoisiksi. Hampaisiin kiinnitettiin kultarenkaita, jotka sidottiin jäljellä oleviin hampaisiin. Näin käytettiin erilaisia keinoja korvaamaan menetetyt hampaat, kunnes v. 1776 ranskalainen apteekkari (»Perskutapomin» ammattiveli siis) Duchateau keksi posliinihampaan valmistustavan. V. 1852 amerikkalainen Goor Year keksi kovakumin (jota nykyään vielä käytetään auton renkaissa). Sitä alettiin käyttää proteesin pohjamateriaalina. Esteettisesti se ei vastannut

Taiteilijamme Jalkasen näkemys hampaan poistosta ennen muinoin.

ikenien väriä, mutta oli kuitenkin muotoutumisen ansioista pitkään käytössä. Kautsusta valmistettuja proteeseja saattaa ammattimiestavata vielä tänäkin päivänä vanhemmilla potilailla, vaikka niiden valmistus onkin lopetettu jo noin 30 vuotta sitten. Tieteen kehittyessä kautsu on korvattu kokonaan akryylimuovilla, joka saadaan täysin ikeniä muistuttavaksi. Itse hampaat voivat olla joko posliinia, kuten jo 200 vuotta sitten tai paljon käytettyä muovia. Niiden värien ja eri mallien määrä on nykypäivänä niin runsas, että jokainen potilas löytää ulkonäkönsä sopivat hampaat.

Hampaita sovitettaessa otetaan suurelta osin huomioon potilaan ruumiinrakenne ja sukupuoli. — Miltä näyttäisikään lyhyt, pyylevä naisihminen, jolla olisi pitkät leveät hampaat tai pitkä, kapeakasvoinen mies pienen pienine, pyöreine hampaineen. Ihmisiä on kolmea eri rakennetyyppiä: leptosoomit, pyknitot ja atleetitot. Hampaat valitaan heidän ulkomuotonsa perusteella esimerkiksi: pitkällä, kapeakasvoisella ihmisellä (leptosoomit) pitkänomaiset, kapeat hammasmallit, kun taas pyöreällä lihavahkolla (pyknikko) vastaavasti pyöreähköt, lyhyenlaiset hampaat. Soveltamalla näitä ulkonaisia tunnusmerkkejä, sekä ottamalla huomioon iän, hiusten värin sekä muita vastaavia seikkoja, saadaan potilaalle täysin luonnolliset hampaat. Ei esimerkiksi voida ajatella vanhemmille, pinttyneille tupakoitsijoille vitivalkoisia filmitähti-hampaita.

Jotta hammasteknikko voi valmistaa proteeseja suoraan niiden käyttäjille, on hänen valmistuttuaan sekä työskenneltään 10 vuotta alalla, suoritettava viisi kuukautta kestävä kurssi. Tähän sisältyy käytännön harjoitusta ja luentoja, joista voidaan mainita mm. suutaatioppi, ihmisen anatomia, fysiologia, materiaalioppi yms...

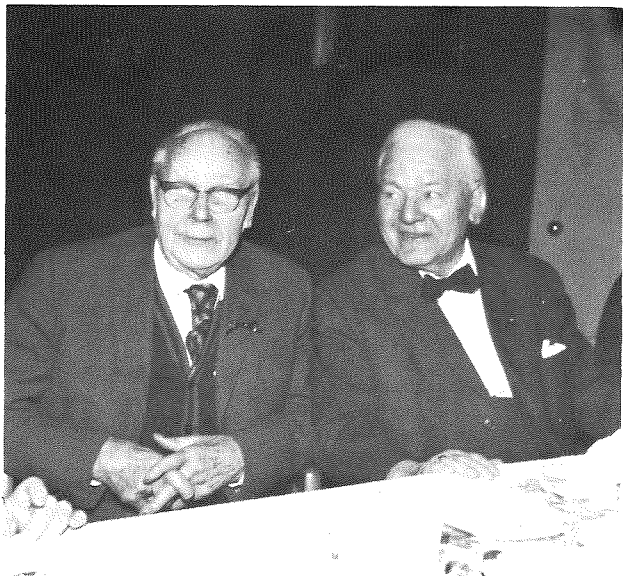
Hammasteknikon työ käsittää yhteistyötä hammaslääkäreiden kanssa, jolloin valmistetaan proteeseja, nastahampaita, kultakruunuja ja -siltoja, hampaiden oikomiskojeita, teräsrunkoja ym. Erikoishammasteknikko puolestaan valmistaa itsenäisesti potilaille hampaita, tiivistää löystyneitä proteeseja tai korjaa niitä. Hammaslääkärin otettua potilaalta hampaat pois, ottaa erikoishammasteknikko poistohaavojen parantua jäljennöksen potilaan suusta. Jäljennös valetaan kipsiin, jolloin saadaan potilaan suun malli. Jäljennöksen päälle valmistetaan vaha-kaavio, jolla otetaan potilaalta purenta sekä määritellään tulevien hampaiden korkeus ja asento vastahampaisiin nähden. Tämän jälkeen asetellaan hampaat kaavioon, jota sitten kokeillaan suuhun. Tässä vaiheessa voidaan tehdä tarvittavat muutokset potilaan toivomalla tavalla. Proteesin varsinaiseen valmistukseen kuuluu proteesipohjan keittäminen akryylimuovista, raakileen hiominen ja proteesin kiilloittaminen kauniin kiiltäväksi.

Näitten asiallisten tietojen jälkeen voi vielä lopuksi kertoa, että miespuolisilla potilailla katoavat hampaat varsin usein juhlimisen seurauksena. Kuitenkin sattui joulupäivänä, että hätäantynyt naisääni soitti ja kertoi syöneensä liikaa joulupöydässä, niinkuin nyt yleensä tehdään, ja seurauksena oli kiire antaa ylen. Kaiken muun mukana hävisivät hampaat sen silian tien WC-pöntöstä alas. Arkipäivänä piti tämän onnetoman naisparan mennä töihin, eikä siinä auttanut muu kuin tehdä hänelle tuota pikaa uusi ruokakalusto.

Näin siis voidaan auttaa ihmisiä korjaamaan kärsinyttä ulkonäköä.

Vesa Waagelein

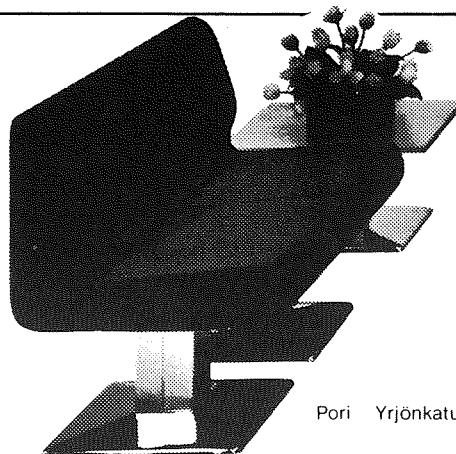

Pikkujoulun vietosta vastasi ensitenori.

KALUSTE

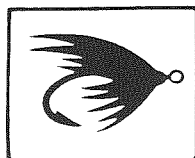
ilkka impivaara

28100 PORI 10, ISO LINNANKATU 19

ISKU

Pori Yrjönkatu 13, puh. 17017

KOUKKU JA PAUKKU

Puh. 13179

Alan ainoa erikoisliike paikkakunnalla

PALVELEMME TEITÄ
KAIKISSA **LVI** ASIOISSA

PUTKIRAKENTAJAT OY

PORI, LOUNAINEN LINJAKATU 6 PUH. 16 353
RAUMA, KAIVOPUISTONTIE 5 PUH. 13122

Ain' laulain työyän teen ...

Matti J Muurimäki

Valtakatu 2

Tilaukset puh. 939-13734

LELU-JA HARRASTUS
Milaani
PORI.YRJÖNK.20 P.16608

Raidan Kuvaamo Ky

Yrjönkatu 4, 28100 Pori 10
Puh. 13 817, iltaisin 18 749

lastenvaunuissa on TURVAJARRU

joka estää vaunujen kaatumisen painon siirtymisestä huolimatta.

TUTUSTUKAA LOISTELIAASEEN ORA-MALLISTOON MYYMÄLÄSSÄMME.

Sekundaa erikoisen edullisesti

ORAVISTON TEHTAAT

Myymälä Porissa Gallen-Kallelank. 11
Puh. 939-15973

Lyhennetty käytännön kokoustekniikan opas

Kirj. A. B. Kenonen, kokousteknikko

Suomi on yhdistysten luvattu maa ja jokaisen valveutuneen kansalaisen tulee tietää, miten oman yhdistyksen kokouksessa toimitaan voidakseen ponnella ajaa sitä aatetta eteenpäin, jonka soihdun perässä on iankaikkisesti vannonutunut kulkemaan.

Poistaaksemme tällä kohdalla mahdollisesti esiintyvän puutteen annamme tässä käytännön ohjeita kokouksen kulusta ja toiminnasta.

A. Kokoukseen saapuminen

Saatuun tiedon kokouksesta kansalainen latautuu henkisesti esimerkiksi lukemalla eduskunnan pöytäkirjoja ja kuuntelemalla radiosta eduskuntakatsaukset.

Kokouspaikalle on syytä mennä ajoissa, sillä saattaahan olla, että yhdistys tarjoaa kahvit vaikkapa palkinnoksi aktiivisuudesta 50:lle ensiksi saapuneelle, joskus koko osanottajajoukollekin. Jos terävämpää trahtamenttia haluaa, on yhdistys valittava erittäin huolellisesti.

B. Kokouksen kulku

1. Kokouksen avaus

Kokouksen avaa tavallisesti puheenjohtaja tai muu seuran arvohenkilö, joka jo on hermostuneesti kävellyt salin etuosassa edestakaisin. Hän saattaa suoriutua asiasta nopeastikin jotain tervetuloajaoitiskunloppu — tervehdenoa-tyyliin, mutta pahimmassa tapauksessa avaaja saattaa lähteä aikojen aamuhämärästä ja seurata halki historian tarinamailman aattemme kehitystä ja huipentaa esityksensä siihen, miten aattemme tulee palaa uljaana soihtuna ja läikehtiä pelastuksen pilvenä.

2. Kokouksen puheenjohtajan valinta

Avauksen jälkeen avaaja esittää, että kokoukselle valittaisiin puheenjohtaja. Tähän tehtävään varmaan salaa mielessään moni haluaisi, mutta se on turha toivo, sillä hetken pälistelyn jälkeen joku avauspuheesta hurmaantuneena pomppaa pystyyn ja ehdottaa kokouksen avajaa, jolloin seurauksena on heti muutama innostunut huuto »kannatetaan» »höö» tai muuta semmoista, joku hajamielinen voi tosin hikkaista »ei EEC» tai »eviva Espanja», mutta yleisesti vaikutus on semmoinen että kokouksen avaaja kyynelsilmin

kiittää luottamuksesta ja siirtyy pöydän taakse.

3. Sihteerin valinta

Yhtä turhaa on toivo sihteeriksi pääsystäkin, sillä puheenjohtaja varmasti saatuaan nuijan käteensä ilmoittaa kutsuvansa sihteeriksi yhdistyksen sihteerin, joka heti siirtyy etupenkistä papereineen pöydän viereen. Kokous voi alkaa.

4. Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Nyt on erinomainen tilaisuus päästä luottamustehtävään. Osanottajat vilkuilevat syrjäilmällä toisiaan toivoen, että joku ehdottaisi. Jollain tavalla siinä sitten saadaan esille pari nimeä ja valinta käykin sitten tuttuun tapaan (ks. puheenjohtajan valinta).

5. Ääntenlaskijoiden valinta

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitut saattavat kiitollisuutta tuntien ehdottaa vuorostaan niitä, jotka heitä ehdottivat ja valinta onkin useimmiten selvä (ks edellä).

Nyt voi kuitenkin valveutunut ja kokoustekniikasta perilläoleva osanottaja osoittaa taloudellista ajattelua ja tarmokkaasti ehdottaa, että ääntenlaskijoiksi valittaisiin PÖYTÄKIRJAN-TARKASTAJAT. Jos ennättää ehdottaa ensin, on tulos tietenkin selvä. Kannatetaan, höö, hurraa, ole!

6. Kokouksen osanottajien toteaminen

Puheenjohtajan on tietysti otettava huomioon kokouksen osanottajat todeten, että aatteen tuli on palava ja jäsenistön syvät, vankat ja rautaiset rivit ovat sankoin joukoin rientäneet kokoukseen aina Römpsänperältä asti (pitkä matka pitää aina noteerata ja Römpsänperälle saattaa olla peräti 10 km ja bussi kulkee vain kerran tunnissa). Jos läsnä on joku MERKKIHENKILÖ, on tietenkin todettava, miten TAVATTO-MAN MIELLYTTÄVÄÄ (ILAHDUTTAVAA, SUURENMOISTA, LIKUTTAVAA) on, että maanviljelysneuvos Muttinen, vuorineuvos Seteli, ratsumestari evp Hokki tms on saapunut läsnäolollaan juhlistamaan kokousta.

7. Laillisuuden toteaminen

Tässä vaiheessa sihteeri nousee ja syvällä

rintäänellä lukee, miten kokouskutsu hyvissä ajoin on toimitettu jäsenille tiedottamalla joko — kirjeellä,

- kuuluttamalla uimahallin saunassa, kolmen asuntoyhtiön pyykkituovassa, Kallen Krouvis-
sa ja Anttilan tavaratalon ilmoitustaululla
muista paikoista puhumattakaan tai
- ilmoituksella paikkakunnan lehdessä, Poliisi-
sanomissa ja Sinisessä Nyirikissä.

Samalla sihteeri ääni väristen toteaa, että sääntöjä on noudatettu (onhan?), joten kokous on laillinen. Puheenjohtaja toteaa vielä kerran runsaan osanottajamäärän ja paukauttaa nuijaansa. Voimme huokaista helpotuksesta. Olemme kuin olemmekin LAILLISESSA KOKOUKSESSA.

8. Kokouksessa käsiteltävät asiat

Tämän puolen kokouksesta voisikin tavallinen jäsen jättää pienemmälle huomiolle ja siirtyä vaikka puhvetin puolelle, sillä jokaisessa seurassa on aina muutamia, jotka tekevät kaiken työn. Valveutuneena kokouksen osanottajana voit kuitenkin tuoda tietämyksesi esille monella tavalla.

Jos esimerkiksi sattuisi toimihenkilöiden valinnan yhteydessä, että ehdokkaita olisi ainakin kaksi, niin voit tärkeänä pyytää puheenvuoroa ja vaatia LIPPUÄÄNESTYSTÄ. Tästä ilahtuvat varmasti ääntenlaskijat, ehkäpä seuraavassa kokouksessa joku jo ehdottaa sinua joksikin toimihenkilöksi.

Edelleen voit osoittaa olevasi rautainen kokousveteraani, kun epämääräisten kannatetaanhuutojen jälkeen pyydät puheenvuoroa ja hil-

jaisuuden vallitessa lausut jämerästi: »Herra puheenjohtaja, KANNATAN johtokunnan ehdotusta.» Menestyksesi on jokseenkin varma, jos vielä keskustelun yhteydessä pyydät puheenvuoroa, varsinkin jos edelläsi on useita puheenvuoroja ja vuorosi tullessa toteat varman kokousmiehen äänellä: »Herra puheenjohtaja, katson asian tulleen jo esitetyksi, PERUUTAN PUHEENVUORONI.» Rautaista!

Jäsenmaksua käsiteltäessä on aina joku hurmaantunut, joka ehdottaa korottamista. Kuva sinusta järkkymättömänä yhdistysmiehenä vain vahvistuu, kun tietysti vastustat korotusta ja mahdollisesti vielä vetoat useihin maksettaviin jäsenmaksuihin, joita sinulla ja tietysti monella muulla (monet ryhdistäytyvät tällöin) on kosolti.

Tilintarkastajien lausuntoon, jossa tietysti todetaan miten, ah, NIIN TARKASTI, tulot ja menot perustuvat tositteisiin, voit vielä mielihopeasi ehdottaa tilit hyväksyttäväksi KIITOKSELLA. Edellyttäen tietysti, että rahastonhoitaja ei ole häipynyt kassan kanssa tai muuta sellaista pientä estettä kiitokselle ei ole. Johtokunta muistaa sinut varmasti!

ERIÄVÄ MIELIPIDE pöytäkirjassa on todella rautaisen kokousmiehen diplomi. Sen sanamuoto sinun on syytä muotoilla tarkoin, sillä se tulee takuulla esiintymään yhdistyksen 30-vuotisjuhlan historiikissa, juhlassa, jossa itse tietysti istut kunnioitettuna veteraanina eturivissä seuran kultainen ansiomerkki rintapielessä.

9. Kokouksen päättäminen

Jossain vaiheessa todetaan vihdoin, ettei käsiteltäviä asioita ole. Tällöin puheenjohtaja päättää kokouksen (ks kokouksen avaus). Sinulla on kuitenkin vielä mahdollisuus, jos et ole vielä sitä aikaisemmin käyttänyt. Voit nimittäin puheenjohtajan lopetettua pyytää puheenvuoroa ja KIITTÄÄ PUHEENJOHTAJAA jämerästä kokouksen johtamisesta. Kukapa tietää, vaikka seuraavassa kokouksessa pääsisit ihan pöytäkirjantarkastajaksi. Varalle.

10. Post festum

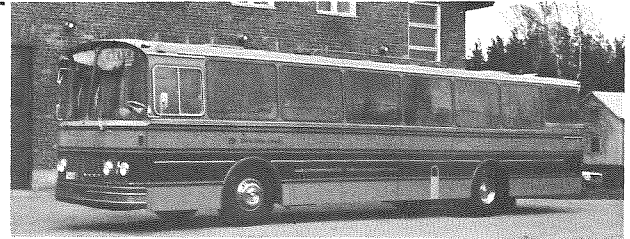
Kokouksen jälkeen siirrytään yleensä Kallen Krouviin (vast.), jossa käydään kokous vielä kerran läpi ja ne, jotka kokouksessa eivät suutansa avanneet, kertovat neljännen votkallimen jälkeen, miten MINÄ OLISIN asian järjestänyt, mutta sattui tarkkaavaisuus vähän herpaantumaan ja päätös tuli ihan huomamatta. Juu.

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO

Vesa Waegelein

Kokoproteesit
Tiivistykset
Korjaukset

Vastaanotto:
Gallen-Kallelankatu 5 A, PYP:n talo

PORIN LINJA-AUTO OY

Presidentinpuistokatu 1. — Puh. 13 481.

LINJA-AUTOJA TILAUSAJOIHIN

ERTO **G**
TEKSTIILIVALINTA

ANTINKATU 10, PORI

PORISTA
PARHAAT PÖYTÄÄN
BÄSTA PÅ BORDET

Pikkuleipien erikoisliike

PORIN LAATULEIPÄ

Ulvila, puh. 88800

MALMIN
konttorikone

Pori Antinkatu 12 puh. 18844

olivetti

Piirimyynti

- HUONEKALUJA
- MATTOJA
- VERHOJA

ASKO

PORI, Yrjönk. 13

jorma korkeamäki oy

laillistettu kiinteistönvälittäjä
ainoa Listing-toimisto Porin seudulla.

Yrjönkatu 12 A 7, 28100 PORI 10
puhelin 939 - 18 390

TÄYDELLINEN KONEKILPITEHDAS
Puh. 27207 tai 27200

HUMALAMÄKI, 28600 Pori 60
Syövytetty teräs ja messinki,
elokoitu alumiini, tarrat

Petri
Lehikoinen:

PARANTAVA MUSIIKKI

Vammautunutkin voi musiikissa kokea onnistumista ja aitoa elämisen riemua.

KÄÄNTEENTEKEVÄ ODOTETTU UUTUUS PETRI LEHIKOISEN URAAUUR-TAVA MUSIIKKITERAPIAN OPPIKIRJA PARANTAVA MUSIIKKI ILMESTYNYT

»Parantava musiikki» on alallaan todella urauurtava musiikkiterapeuttisia erityiskysymyksiä käsittelevä teos, jossa tekijä fil.maist. Petri Lehikoinen pyrkii löytämään avun moniin mielen-terveydellisiin ongelmiin jatkuvasti kehittyvästä musiikkiterapiasta.

Asiantuntijat puolestaan lausuvat teoksesta mm. seuraavaa:

...»Mielestäni on erittäin ilahduttavaa, että nyt käsillä oleva filosofian maisteri Petri Lehikoinen kirja tulee julkisuuteen. Tämä viisaasti kirjoitettu teos valaisee laajalti musiikkiterapian käytötapoja ja -mahdollisuuksia sekä antaa runsaasti vankkaa perustietoutta. Horjahtamatta intoiluun tai liioittelemaan kirjan tekijä ohjaa lukijansa musiikkiterapian keskeisiin kysymyksiin.»

(Akateemikko Joonas Kokkonen)

»Kaikesta tästä päädyn arvioimaan, että teos sopii hyvin niin käytännölliseen palvelutyöhön kuin oppikirjaksi... Tämä koskee niin lääkäreitä kuin sairaanhoitajia, myös mielisairaanhoitajia, apuhoitajia, toimintaterapeutteja, lääkintävoimistellijoita, puheterapeutteja jne. Teoksen tulisi kuulua niin hyvin laitosten kuin avohoidon piirissä toimivien toimipaikkakoulutuksen aineistoon. Lopuksi toivoisin, että myös opettajiksi valmistuvat ja muut kansalaiskasvatuksen piirissä työskentelevät tutustuisivat siihen ja käyttäisivät sen tarjoamat mahdollisuudet työssään hyväkseen, jopa toivoisin sen joutuvan jokaisen valistuneen kansalaisen käsiin.»

(Professori Toivo Pihkanen)

TEKIJÄN AJATUKSIA MUSIIKKITERAPIASTA: »PARANTAVA MUSIIKKI» — opas musiikkiterapiasta kiinnostuneille

Musiikin mahdollisuudet ihmisen persoonallisuuden eheyttäjänä, kehittäjänä ja syventäjänä on jo laajalti tiedostettu. Musiikki on tullut erääksi vaihtoehdoksi pyrittäessä auttamaan yli-

pääsemättömien vaikeuksien eteen joutunutta ihmistä. Vuoden 1973 keväällä tehdyn selvityksen mukaan noin 30:ssä mielenterveysalan toimipisteessä harjoitettiin musiikkiterapiaksi luokiteltavaa toimintaa (lääket.lis. Antti Alanko). Lisäksi tulevat kehitysvammaisten hoitolaitokset, joissa musiikkiterapia on jo muodostunut traditioksi.

Musiikkiterapia ei kuitenkaan ole vain hoitoa — siis jo syntyneiden vaurioiden korjaamista. Musiikki voi palvella tehokkaasti myös häiriöiden ennaltaehkäisyä. Tosiasiahan on, että mielen-terveysongelmat ovat lisääntymässä ja samalla siirtymässä yhä nuorempiin ikäluokkiin. Tällä hetkellä ei voida tehdä paljonkaan esimerkiksi niiden lasten hyväksi, joilla on todettu kehittyviä emotionaalisia vaikeuksia. Niin nurinkuriselta ja epäoikeudenmukaiselta kuin asia tuntuukin, näiden lasten on odotettava niin kauan, että he ovat joko laitoshoidon tai ainakin voimakkaan lääkehoidon tarpeessa, vasta sitten heitä ryhdytään auttamaan. Vaikeuksien taustalla ovat tavallisesti kommunikaatiovaikeudet. Lapsi tai nuori ei kykene ympäristössään vuoro-

vaikutukseen. Hän ei saa tilaisuuksia itsensä ilmaisemiseen ja luovaan toimintaan. Musiikki auttaisi monissa tapauksissa näitä ihmisiä, joilla verbaalinen kanava ei toimi riittävästi. Heidät voitaisiin ohjata sellaiseen musiikkitoimintaan ja -ryhmiin, joissa heidän sisäinen paineensa voisi kevenyä ja perustarpeensa — kuten turvallisuuden, itsensä ilmaisemisen ja kanssakäymisen tarve — voisivat tyydyttyä aikaisempaa paremmin.

Musiikin terapeuttinen käyttäminen edellyttää syvällistä paneutumista monikeskisiin ongelmiin. Työntekijän tulisi hallita varsin laajalti sekä musiikkilista että hoidollista perusaineistoa. Asiaan perehtymistä on suuresti hidastuttanut se, että tämän alan kirjallisuutta on toistaiseksi hyvin niukalti. Nyt ilmestyvä teos **Parantava musiikki** pyrkii osaitaan täyttämään tätä aukkoa. Sen ensisijainen tarkoitus on antaa yleiskuva koko musiikkiterapian kentästä. Samalla pyritään esittämään eräitä viitteitä ja malleja myös käytännöllistä työskentelyä varten. Musiikkiterapiaan sisältyy varsin runsaasti erilaisia yhtymäkohtia myös muihin terapeuteknioihin. Teoksessa pyritään sijoittamaan musiikkiterapia myös laajempiin yhteyksiin ja näkemään se osana suuremmasta kokonaisuudesta — ihmisen auttamista-pahtumassa.

Musiikkiterapia on modernissa psykiatriassa suhteellisen uusi tulokas. Menetelmät muuttuvat ja kehittyvät jatkuvasti. Lisäksi on muistettava, että yleispätevien ohjeiden antaminen on vaikeaa — jopa vaarallistakin. Jokainen terapeutti joutuu kehittämään joka tapauksessa itselleen ja työympäristönsä soveltuvan metodiaan. Toivottavasti suunnistautuminen helpottuu edes hiukan nyt ilmestyvän oppaan avulla.

Akateemikko Joonas Kokkonen on tavannut jotain hyvin keskeistä musiikkiterapian perusideasta päättäessään teoksen saatesanoihin liitetyn esityksensä toteamukseen: »Musiikki on olemassa ihmistä varten. Musiikkiterapiassa tämä näyttäytyy kaikkein välittömimmin: Sävelten voimaa voidaan käyttää sairaiden, häiriytyneiden ja vammautuneiden veljemme ja sisar-temme auttamiseen».

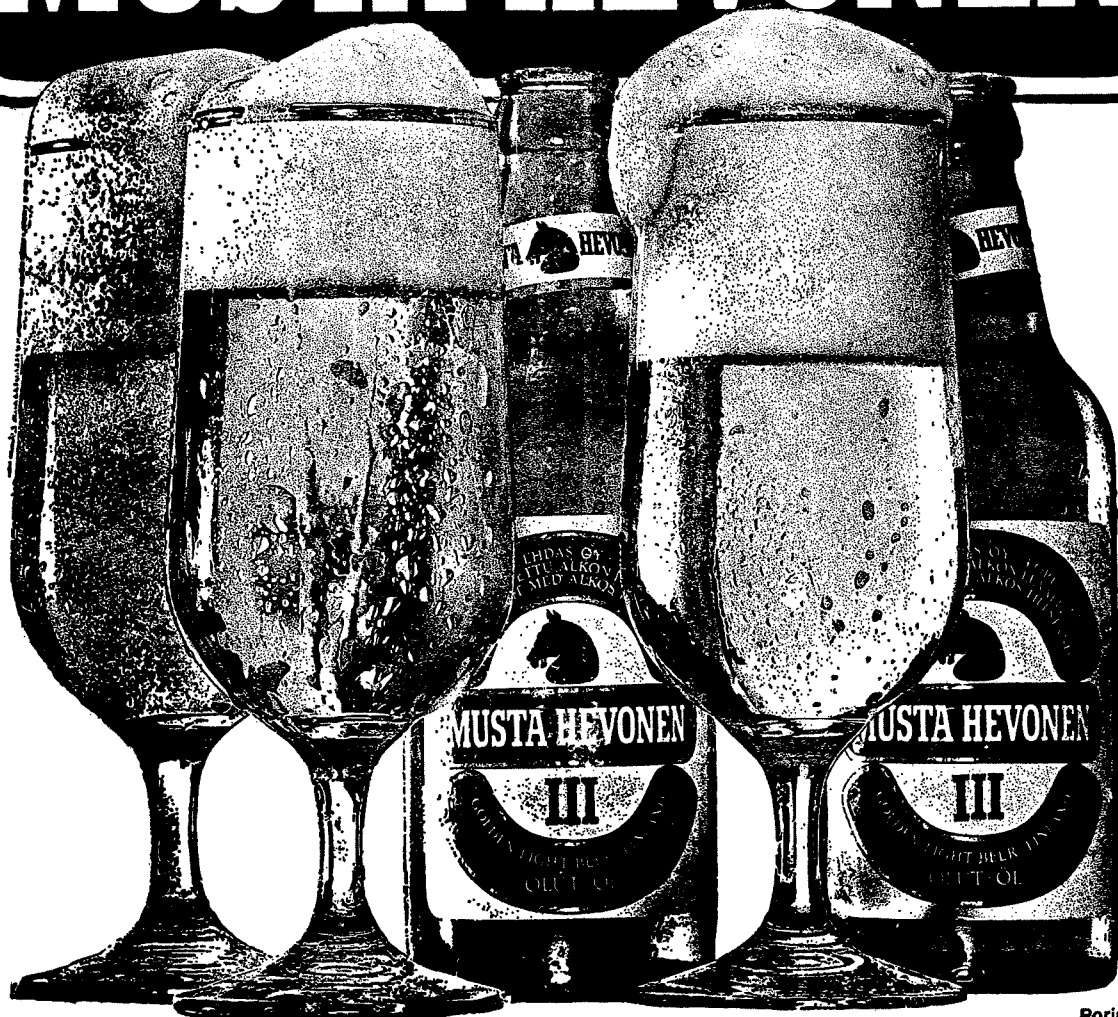
Musiikki Kaikki

FAZER

Pori, Teljäntori, puh. 15025

MUSTA HEVONEN

Porin Oluttehdas Oy